

EL

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

2013

Ο έλεγχος της ΕΕ εν συντομία

Παρουσίαση των ετήσιων εκθέσεων του Ευρωπαϊκού
Ελεγκτικού Συνεδρίου για το οικονομικό έτος 2013

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Τηλ +352 4398-1

E-mail: eca-info@eca.europa.eu
Internet: <http://eca.europa.eu>

Twitter: @EUAuditorsECA
YouTube: EUAuditorsECA

Περισσότερες πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση παρέχονται από το διαδίκτυο (<http://europa.eu>).

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2014

ISBN 978-92-872-0999-3
doi:10.2865/24233

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2014
Επιτρέπεται η αναπαραγωγή με αναφορά της πηγής.

Printed in Luxembourg

2013

Ο έλεγχος της ΕΕ εν συντομία

Παρουσίαση των ετήσιων εκθέσεων του Ευρωπαϊκού
Ελεγκτικού Συνεδρίου για το οικονομικό έτος 2013

Κάθε χρόνο τον Νοέμβριο, το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο δημοσιοποιεί τα αποτελέσματα των ετήσιων ελέγχων του επί της δημοσιονομικής διαχείρισης της ΕΕ κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος. Στηριζόμενοι στα αποδεικτικά στοιχεία που συγκεντρώνουμε, παρέχουμε διασφάλιση όσον αφορά τον τρόπο χρησιμοποίησης των κεφαλαίων της ΕΕ, αναδεικνύοντας τις περιπτώσεις κατά τις οποίες διαπιστώθηκε ότι τα κεφάλαια αυτά διέτρεχαν τον μεγαλύτερο κίνδυνο να μην δαπανηθούν σωστά. Οι εκθέσεις περιλαμβάνουν επίσης συστάσεις σχετικά με τους πιθανούς τρόπους βελτίωσης της δημοσιονομικής διαχείρισης της ΕΕ. Κατ' αυτό τον τρόπο, το όργανό μας επικουρεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο στον έλεγχο των δαπανών της ΕΕ και προάγει την αποτελεσματική λογοδοσία ενώπιον των πολιτών της ΕΕ.

Στο έγγραφο «2013 - Ο έλεγχος της ΕΕ εν συντομία» συνοψίζονται και αναλύονται οι σημαντικότερες διαπιστώσεις των ετήσιων εκθέσεων μας σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ και των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών Ταμείων κατά το 2013. Όπως και κατά τα προηγούμενα έτη, οι εκθέσεις παρέχουν διαφωτιστικά στοιχεία σχετικά με το κατά πόσον οι υπεύθυνοι για τη διαχείριση των κεφαλαίων της ΕΕ, τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και σε εθνικό, ανέφεραν ακριβή στοιχεία αναφορικά με τη διαχείριση των σχετικών κεφαλαίων, μερίμνησαν για την εφαρμογή των δημοσιονομικών κανόνων της ΕΕ και τήρησαν τις αρχές της οικονομίας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας.

Το 2013 ήταν το τελευταίο έτος μιας επταετούς περιόδου προγραμματισμού και οι δε ετήσιες εκθέσεις μας δημοσιεύονται σε μια στιγμή κατά την οποία η ΕΕ και τα οικονομικά της διέρχονται σημαντικό μεταβατικό στάδιο. Η περίοδος προγραμματισμού 2014-2020 έχει ήδη αρχίσει και, όπως φαίνεται από τις εκθέσεις μας, το νέο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και η νέα Επιτροπή βρίσκονται ενώπιον όχι μόνο μακροχρόνιων αλλά και νέων προκλήσεων όσον αφορά τη δημοσιονομική διαχείριση και την υποχρέωση λογοδοσίας.

Οι συνεχιζόμενες πιέσεις τόσο επί των οικονομικών της ΕΕ όσο και επί των εθνικών οικονομικών επιβάλλουν την προσεκτική διαχείριση και έλεγχο των κεφαλαίων της ΕΕ, καθώς και τη βελτίωση των προβλέψεων περί μακροπρόθεσμων χρηματοδοτικών απαιτήσεων. Συγκεκριμένα, στις εκθέσεις μας τονίζουμε την ανάγκη η Επιτροπή και οι αρχές των κρατών μελών να αποδίδουν μεγαλύτερη προσοχή στη δημοσιονομική διαχείριση του προϋπολογισμού της ΕΕ, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι με τα κεφάλαια της ΕΕ επιτυγχάνονται αποτελέσματα που δεν θα ήταν δυνατόν να εξασφαλιστούν εξίσου αποδοτικά ή αποτελεσματικά με άλλους τρόπους. Συγχρόνως, τα αποτελέσματα των ελέγχων του ΕΕΣ καταδεικνύουν ότι μπορούν και πρέπει να γίνουν περισσότερα ώστε τα κεφάλαια της ΕΕ να δαπανώνται σύμφωνα με τους κανόνες της.

Το ΕΕΣ αναμένει με ενδιαφέρον να παράσχει τη συνδρομή του στο νέο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τη νέα Επιτροπή για τη διευθέτηση αυτών και άλλων ζητημάτων που άπτονται της δημοσιονομικής διαχείρισης και της υποχρέωσης λογοδοσίας και τα οποία καλείται να αντιμετωπίσει η ΕΕ. Για τον σκοπό αυτό και βάσει της ελεγκτικής πείρας μας, εκπονήσαμε επίσης δύο πανοραμικές επισκοπήσεις που σκοπό έχουν να αναδείξουν τις κύριες προκλήσεις που καλείται να αντιμετωπίσει η ΕΕ όσον αφορά τη λογοδοσία, τον έλεγχο και τη δημοσιονομική διαχείριση.

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου

Σελίδα

04	Συνολικά αποτελέσματα
04	Βασικά μηνύματα
05	Χρησιμοποίηση των κεφαλαίων τις ΕΕ σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες
15	Επίτευξη αποτελεσμάτων με τα κεφάλαια της ΕΕ
18	Τα έσοδα και οι διάφοροι τομείς δαπανών αναλυτικότερα
18	Έσοδα
20	Γεωργία: αγορά και άμεση στήριξη
22	Περιφερειακή ανάπτυξη, περιβάλλον, αλιεία και υγεία
24	Περιφερειακή πολιτική, μεταφορές και ενέργεια
26	Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις
28	Εξωτερικές σχέσεις, βοήθεια και διεύρυνση
30	Έρευνα και λοιπές εσωτερικές πολιτικές
32	Διοικητικές και συναφείς δαπάνες
33	Ευρωπαϊκά Ταμεία Ανάπτυξης (ΕΤΑ)
35	Γενικές πληροφορίες
35	Ο τρόπος προσέγγισης του ελέγχου εν συντομία
37	Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο και το έργο του

Βασικά μηνύματα

Σύνοψη της δήλωσης αξιοπιστίας για το οικονομικό έτος 2013

Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΕΣ) διατυπώνει **θετική γνώμη** όσον αφορά την αξιοπιστία των **λογαριασμών** της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2013.

Τα **έσοδα** για το 2013, λαμβανόμενα ως σύνολο, είναι **νόμιμα και κανονικά**.

Οι **αναλήψεις υποχρεώσεων** για το 2013, λαμβανόμενες ως σύνολο, είναι **νόμιμες και κανονικές**.

Οι **πληρωμές** για το 2013 περιέχουν ουσιώδη σφάλματα. Ως εκ τούτου, το ΕΕΣ διατυπώνει **αρνητική γνώμη** όσον αφορά τη νομιμότητα και κανονικότητά τους.

Για τη δήλωση αξιοπιστίας, ανατρέξτε στο κεφάλαιο 1 της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2013.

- Όσον αφορά τις πληρωμές του 2013, το **εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος**, το οποίο εκφράζει το επίπεδο παρατυπίας, είναι 4,7 %, ήτοι προσεγγίζει το αντίστοιχο του 2012 (4,8 %), εξακολουθεί δε να υπερβαίνει το επίπεδο σημαντικότητας του 2 %.
- Συνολικά, με σημαντικές διαφοροποιήσεις μεταξύ κρατών μελών, τα εξετασθέντα **συστήματα εποπτείας και ελέγχου** υπήρξαν μερικώς αποτελεσματικά όσον αφορά τη διασφάλιση της κανονικότητας των πληρωμών.
- Οι δύο τομείς δαπανών με τον υψηλότερο κίνδυνο εμφάνισης σφάλματος ήταν ο τομέας «Περιφερειακή πολιτική, ενέργεια και μεταφορές», με εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος 6,9 %, και ο τομέας «Αγροτική ανάπτυξη, περιβάλλον, αλιεία και υγεία», με εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος 6,7 %. Για τους τομείς της **επιμερισμένης διαχείρισης**, λαμβανόμενους ως σύνολο, ήτοι συμπεριλαμβανομένων των τομέων «Γεωργία: αγορά και άμεση στήριξη και «Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις», το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος ήταν 5,2 %.
- Οι **διορθωτικές δράσεις** και οι **δράσεις ανάκτησης κεφαλαίων** εκ μέρους των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών και της Επιτροπής επέδρασαν θετικά στο εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος. Χωρίς αυτές, το συνολικό εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος θα ήταν 6,3 %.
- Όπως και κατά το 2012, για ένα μεγάλο μέρος των πράξεων που περιείχαν σφάλματα στους τομείς που τελούν υπό επιμερισμένη διαχείριση, οι **αρχές των κρατών μελών διέθεταν επαρκή πληροφοριακά στοιχεία** για τον εντοπισμό και τη διόρθωση των σφαλμάτων, προτού ζητήσουν την απόδοση των σχετικών δαπανών από την Επιτροπή.
- Η **συνεχιζόμενη αύξηση των ποσών που θα χρηματοδοτηθούν από μελλοντικούς προϋπολογισμούς**, παρά τη σημαντική αύξηση του προϋπολογισμού για πληρωμές το 2013, επιβάλλουν στην Επιτροπή να προγραμματίσει τις μεσομακροπρόθεσμες ανάγκες της όσον αφορά τις πληρωμές.
- Η χρησιμοποίηση των κεφαλαίων της ΕΕ κατά την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013 είχε ως γνώμονα περισσότερο την απορρόφηση (αρχή του «εάν δεν χρησιμοποιηθεί, χάνεται») και τη συμμόρφωση, παρά τις καλές επιδόσεις. Αυτή η **μη εστίαση στις επιδόσεις** αποτελεί ουσιώδες μειονέκτημα στο σχεδιασμό μεγάλου τμήματος του προϋπολογισμού της ΕΕ.

Χρησιμοποίηση των κεφαλαίων της ΕΕ σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες

Κεφάλαια της ΕΕ για το 2013

Κάθε χρόνο το ΕΕΣ διενεργεί έλεγχο των εσόδων και των δαπανών του προϋπολογισμού της ΕΕ και διατυπώνει γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των ετήσιων λογαριασμών, καθώς και σχετικά με τη συμμόρφωση των πράξεων εσόδων και δαπανών με τις ισχύουσες νομικές και κανονιστικές διατάξεις.

Το 2013 οι δαπάνες από τον προϋπολογισμό της ΕΕ ανήλθαν συνολικά σε **148,5 δισεκατομμύρια ευρώ**, ή σε περίπου 290 ευρώ ανά πολίτη. Το ποσό αυτό ανέρχεται σε μία περίπου εκατοστιαία μονάδα του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματός της και αντιστοιχεί σε περίπου δύο εκατοστιαίες μονάδες του συνόλου των δημόσιων δαπανών των κρατών μελών της.

Ο προϋπολογισμός της ΕΕ εγκρίνεται ετησίως, στο πλαίσιο επταετών δημοσιονομικών πλαισίων, από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Η ευθύνη της ορθής εκτέλεσης των δαπανών του προϋπολογισμού βαρύνει πρωτίστως την Επιτροπή. Για το 80 % περίπου των δαπανών, κυρίως στους τομείς της γεωργίας και της συνοχής, η ευθύνη αυτή επιμερίζεται μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών της ΕΕ.

Από πού προέρχονται τα κεφάλαια αυτά;

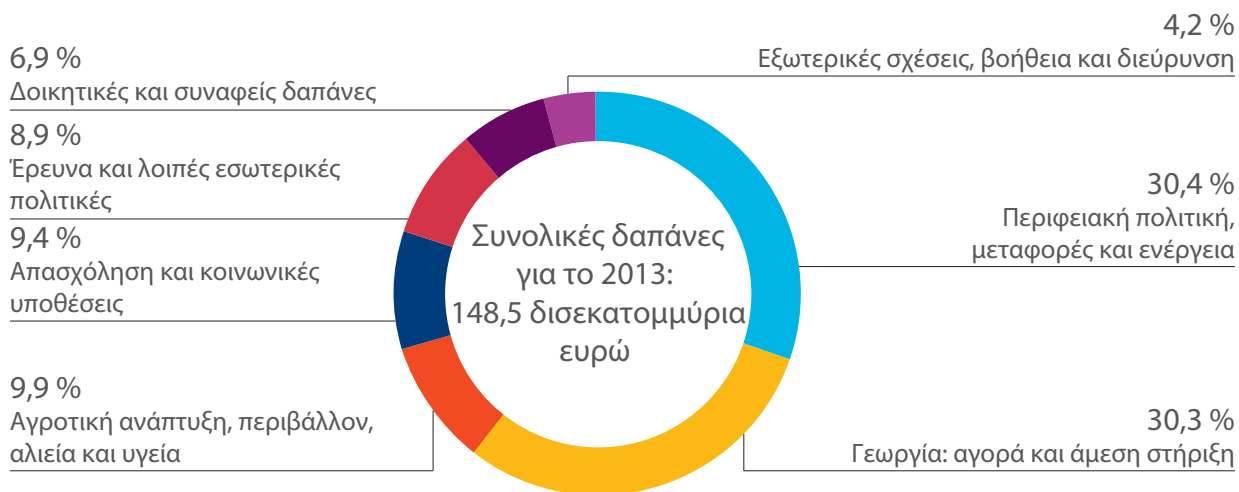
Ο προϋπολογισμός της ΕΕ χρηματοδοτείται με διάφορους τρόπους. Το μεγαλύτερο τμήμα του καταβάλλεται από τα κράτη μέλη βάσει του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματός τους (110,0 δισεκατομμύρια ευρώ). Άλλες πηγές είναι οι πληρωμές από τα κράτη μέλη βάσει του εισπραττόμενου φόρου προστιθέμενης αξίας (14,5 δισεκατομμύρια ευρώ), καθώς και οι δασμοί και οι γεωργικές εισφορές (15,4 δισεκατομμύρια ευρώ).

Πώς δαπανώνται τα κεφάλαια αυτά;

Ο ετήσιος προϋπολογισμός της ΕΕ δαπανάται σε ένα ευρύ φάσμα πολιτικών (βλέπε **γράφημα 1**). Οι πραγματοποιούμενες πληρωμές σκοπό έχουν την υποστήριξη ποικίλων δραστηριοτήτων, όπως είναι τα ερευνητικά έργα, η επαγγελματική κατάρτιση ανέργων ή η γεωργική παραγωγή.

Γράφημα 1

Προϋπολογισμός της ΕΕ για το 2013

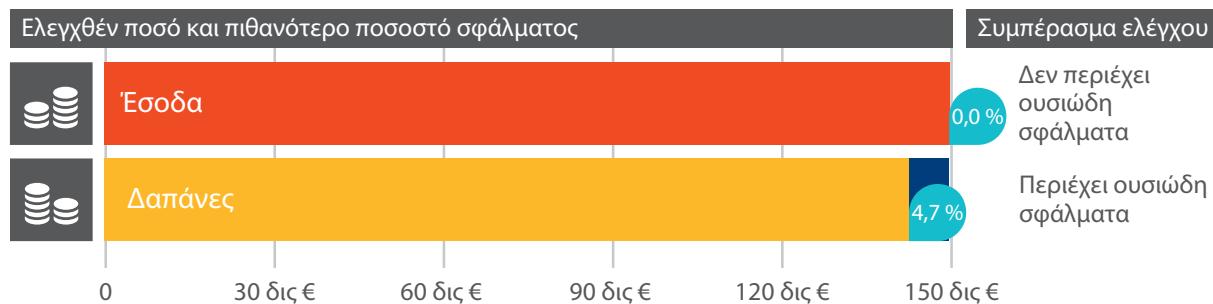

Διαπιστώσεις ελέγχου για το 2013

Βασική συνιστώσα του ελεγκτικού έργου του ΕΕΣ είναι η υποβολή σε ελεγκτικές δοκιμασίες δειγμάτων πράξεων από ολόκληρο το φάσμα του προϋπολογισμού της ΕΕ, με σκοπό τη διατύπωση εκτιμήσεων, βάσει στατιστικών μεθόδων, σχετικά με τον βαθμό στον οποίο τα έσοδα και οι διάφοροι τομείς δαπανών περιέχουν σφάλματα. Στο **γράφημα 2** παρουσιάζονται συνοπτικά τα αποτελέσματα για το 2013. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο προσέγγισης του ελέγχου που εφαρμόζει το ΕΕΣ και την εκτίμηση του πιθανότερου ποσοστού σφάλματος, βλέπε σελίδα 35.

Γράφημα 2

Αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών πράξεων για το σύνολο του προϋπολογισμού της ΕΕ για το 2013

% Πιθανότερο ποσοστό σφάλματος (εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος βάσει των προσδιορισμών ποσοτικών σφαλμάτων που εντοπίστηκαν στο δείγμα πράξεων που υποβλήθηκε σε έλεγχο)

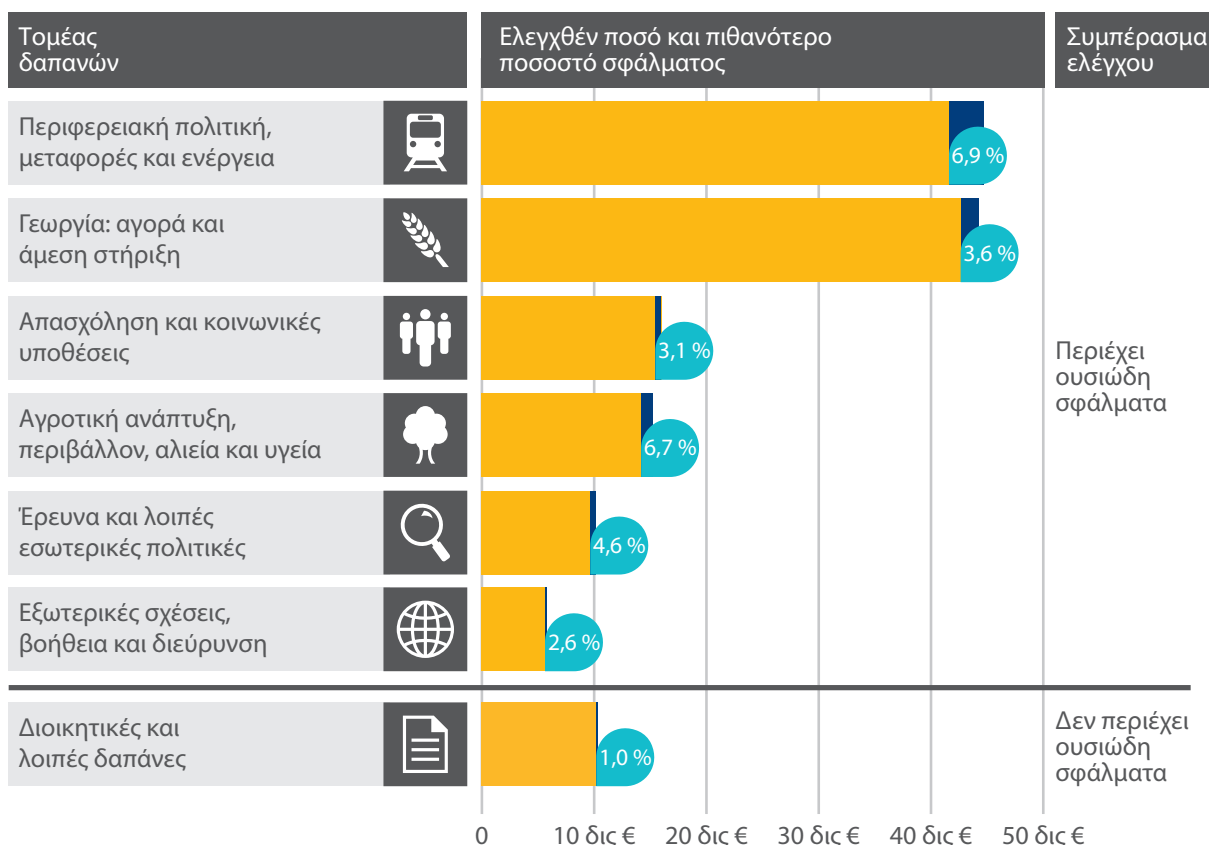
Όσον αφορά το οικονομικό έτος 2013, το ΕΕΣ καταλήγει στο συμπέρασμα ότι τα έσοδα δεν περιείχαν ουσιώδη σφάλματα. Για το σύνολο των δαπανών του προϋπολογισμού, το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος του 4,7 % έχει ως συνέπεια τη διατύπωση αρνητικής γνώμης σχετικά με την κανονικότητα των δαπανών (η έννοια της «κανονικότητας αναλύεται στη σελίδα 36).

Από τις ελεγκτικές δοκιμασίες προκύπτουν επίσης αποτελέσματα για κάθε τομέα δαπανών, τα οποία παρουσιάζονται στο **γράφημα 3**.

Λεπτομερή πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με κάθε τομέα δαπανών παρατίθενται στις σελίδες 18 έως 34, καθώς και στα συναφή κεφάλαια της ετήσιας έκθεσης για το οικονομικό έτος 2013.

Γράφημα 3

Αποτελέσματα των ελεγκτικών δοκιμασιών πράξεων για τους διάφορους τομείς δαπανών της ΕΕ για το 2013

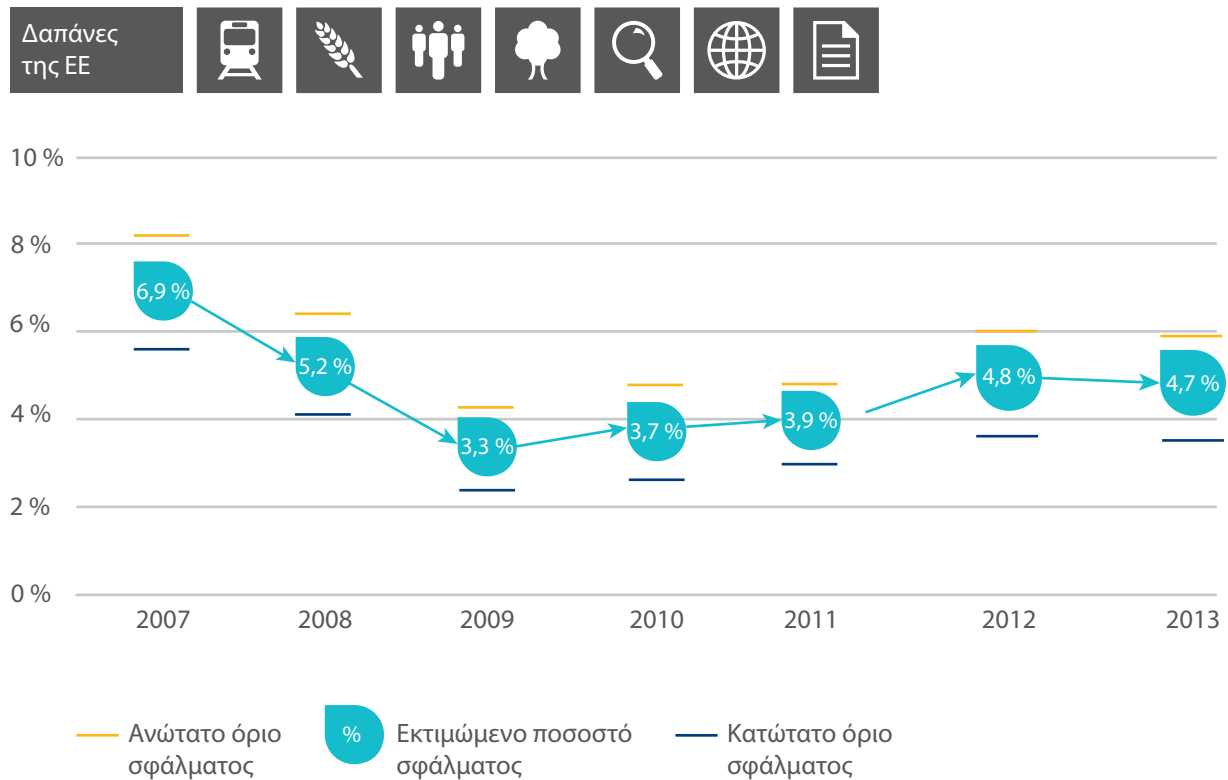
% Πιθανότερο ποσοστό σφάλματος (εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος βάσει των προσδιορισμένων ποσοτικών σφαλμάτων που εντοπίστηκαν στο δείγμα των πράξεων που υποβλήθηκε σε έλεγχο)

Σημείωση: Το ΕΕΣ εφαρμόζει τυποποιημένες στατιστικές τεχνικές προκειμένου να εκτιμήσει το ποσοστό σφάλματος (βλέπε κεφάλαιο 1, παράρτημα 1.1, της ετήσιας έκθεσης).

Ανάλυση των αποτελεσμάτων του ελέγχου

Όσον αφορά τις πληρωμές του 2013, το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος, το οποίο εκφράζει το επίπεδο παρατυπίας, είναι 4,7 %. Το ποσοστό αυτό προσεγγίζει το αντίστοιχο του 2012 (4,8 %) και εξακολουθεί να υπερβαίνει το επίπεδο σημαντικότητας του 2 % (βλέπε **γράφημα 4**).

Γράφημα 4 Εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος για το σύνολο του προϋπολογισμού της ΕΕ: 2007 έως 2013

Σημείωση: Το ΕΕΣ εφαρμόζει τυποποιημένες στατιστικές τεχνικές προκειμένου να εκτιμήσει το πιθανότερο ποσοστό σφάλματος. Το Συνέδριο εκτιμά, με επίπεδο εμπιστοσύνης 95 %, ότι το ποσοστό σφάλματος που περιέχει ο πληθυσμός κυμαίνεται μεταξύ του κατώτατου και του ανώτατου ορίου σφάλματος. Για περισσότερες λεπτομέρειες, βλέπε κεφάλαιο 1, παράρτημα 1.1, της ετήσιας έκθεσης, καθώς και γράφημα 1.3 της αυτής έκθεσης.

Σφάλματα, διασπάθιση πόρων και απάτη

Το ποσοστό σφάλματος που προκύπτει από τις εκτιμήσεις του ΕΕΣ δεν υποδηλώνει το μέγεθος της απάτης, της μη αποδοτικότητας ή της διασπάθισης πόρων. Συνιστά εκτίμηση των κεφαλαίων που δεν θα έπρεπε να είχαν καταβληθεί, διότι δεν χρησιμοποιήθηκαν σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Στα συνηθέστερα σφάλματα συγκαταλέγονται οι πληρωμές για δαπάνες που δεν ήταν επιλέξιμες ή για αγορές που πραγματοποιήθηκαν χωρίς ορθή εφαρμογή των κανόνων περί δημόσιων προμηθειών.

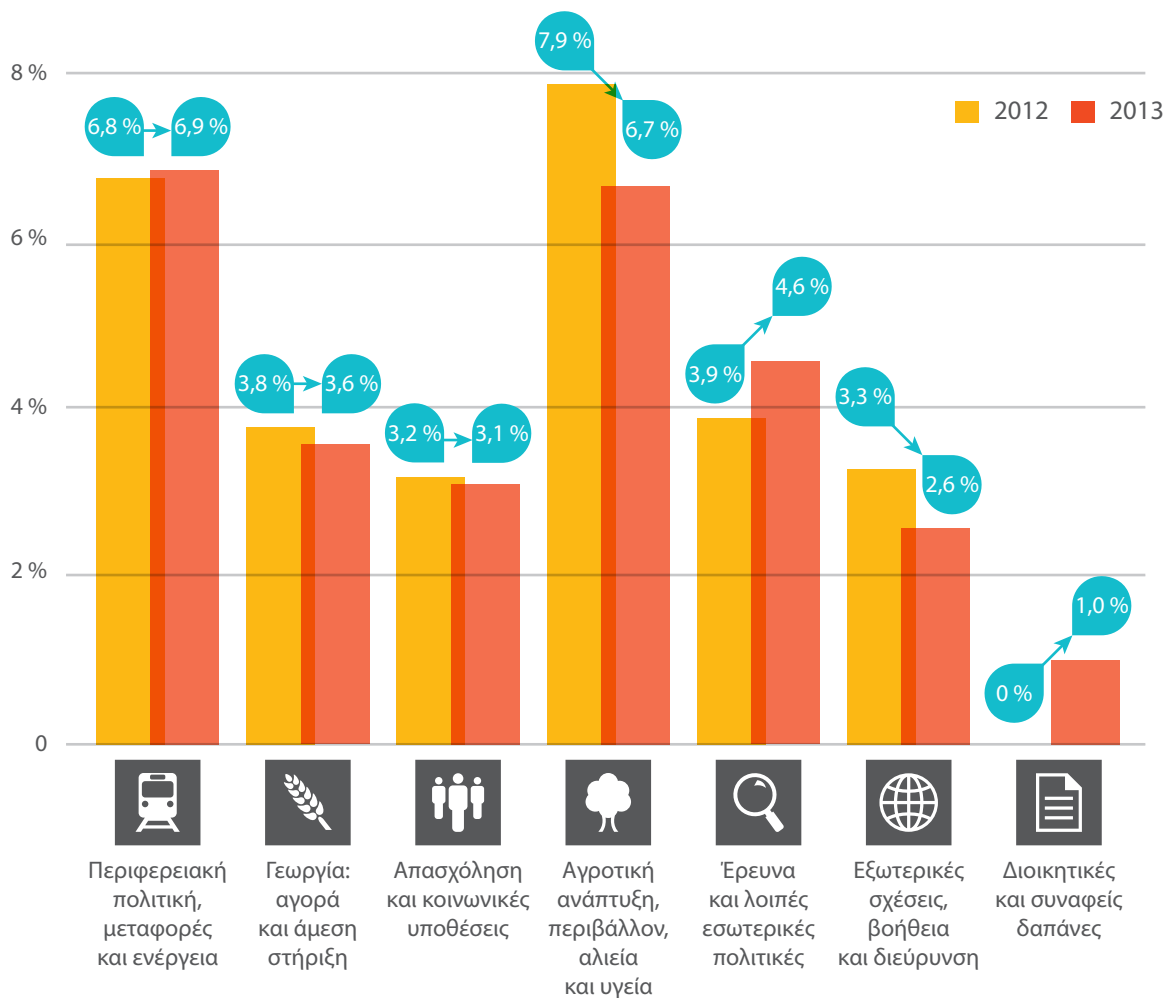
Απάτη είναι η δόλια παραπλάνηση με σκοπό τον προσπορισμό οφέλους. Το ΕΕΣ αναφέρει τις πιθανολογούμενες περιπτώσεις απάτης που ανακλύπουν στο πλαίσιο των ελεγκτικών εργασιών του στην OLAF, την Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η OLAF διεξάγει έρευνες και δίδει την κατάλληλη συνέχεια σε συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών.

Στο **γράφημα 5** παρουσιάζεται σύγκριση του εκτιμώμενου ποσοστού σφάλματος για τους διάφορους τομείς δαπανών. Οι αυξήσεις στους τομείς «Έρευνα και λοιπές εσωτερικές πολιτικές» και «Διοικητικές και συναφείς δαπάνες» αντισταθμίστηκαν από μειώσεις στους τομείς «Αγροτική ανάπτυξη, περιβάλλον, υλιεία και υγεία» και «Εξωτερικές σχέσεις, βοήθεια και διεύρυνση».

Όπως και για το 2012, οι τομείς που ενέχουν τον μεγαλύτερο κίνδυνο εμφάνισης σφάλματος ήταν δύο, ο τομέας «Περιφερειακή πολιτική, μεταφορές και ενέργεια» και ο τομέας «Αγροτική ανάπτυξη, περιβάλλον, αλιεία και υγεία». Για τους τομείς αυτούς, λαμβανομένων από κοινού με τους δύο άλλους **τομείς στους οποίους εφαρμόζεται επιμερισμένη διαχείριση** («Γεωργία: αγορά και άμεση στήριξη» και «Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις»), το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος είναι 5,2 %. Για όλες τις άλλες επιχειρησιακές δαπάνες (των οποίων το μεγαλύτερο μέρος διαχειρίζεται άμεσα η Επιτροπή) το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος είναι 3,7 %. Τέλος, κατά την εκτίμηση του ΕΕΣ, το ποσοστό σφάλματος στον τομέα των διοικητικών δαπανών είναι 1,0 %.

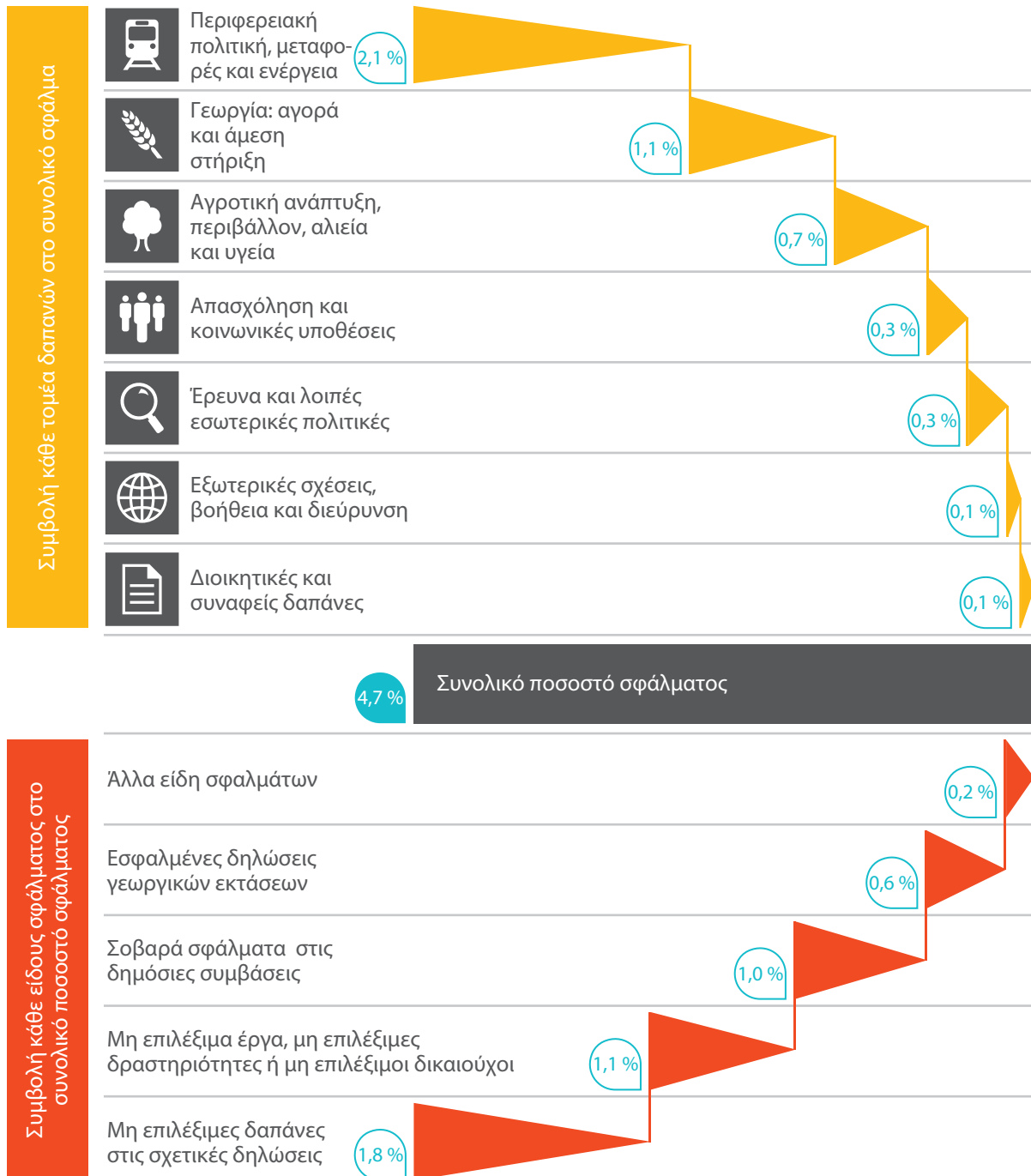

Γράφημα 5 Σύγκριση των εκτιμώμενων ποσοστών σφάλματος για τους διάφορους τομείς δαπανών της ΕΕ για τα οικονομικά έτη 2012 και 2013

Γράφημα 6

Ανάλυση του συνολικού εκτιμώμενου ποσοστού σφάλματος ανά τομέα δαπανών και ανά είδος σφάλματος

Εκτιμώμενο συνολικό ποσοστό σφάλματος για το σύνολο του προϋπολογισμού της ΕΕ

Αναλογία του συνολικού ποσοστού σφάλματος σε εκατοστιαίες μονάδες

Το ΕΕΣ αναλύει τη συμβολή συγκεκριμένων ειδών σφάλματος, καθώς και συγκεκριμένων τομέων δαπανών, στο συνολικό εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος (βλέπε **γράφημα 6**).

Οι δαπάνες που δεν πληρούσαν τις αναγκαίες προϋποθέσεις προκειμένου να καταλογιστούν σε χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ έργα ήταν αυτές που συνέβαλαν περισσότερο στο συνολικό εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος (μη επιλέξιμες δαπάνες στις δηλώσεις δαπανών: 39 % ή 1,8 εκατοστιαίες μονάδες του συνολικού εκτιμώμενου ποσοστού σφάλματος). Τη δεύτερη θέση καταλαμβάνουν έργα στο πλαίσιο των οποίων είτε το χρηματοδοτηθέν αντικείμενο/η χρηματοδοτηθείσα δραστηριότητα είτε ο σχετικός δικαιούχος δεν ήταν επιλέξιμοί βάσει των ισχυόντων κανόνων (μη επιλέξιμα έργα/μη επιλέξιμες δραστηριότητες ή μη επιλέξιμοι υποψήφιοι: 22 % ή 1,1 εκατοστιαίες μονάδες του συνολικού εκτιμώμενου ποσοστού σφάλματος).

Ο τομέας «Περιφερειακή πολιτική, μεταφορές και ενέργεια» είναι ο μεγαλύτερος τομέας δαπανών και παρουσιάζει το υψηλότερο εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος. Αυτός ο συνδυασμός τον καθιστά μακράν τον τομέα με τη μεγαλύτερη συμβολή στο συνολικό εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος (44 % ή 2,1 εκατοστιαίες μονάδες του συνολικού εκτιμώμενου ποσοστού σφάλματος). Με παρεμφερή όγκο δαπανών, ο τομέας «Γεωργία: αγορά και άμεση στήριξη» συμβάλλει με το ήμισυ περίπου των ανωτέρω ποσοστών στο συνολικό εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος.

Τα διορθωτικά μέτρα επηρεάζουν θετικά το ποσοστό σφάλματος

Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή χρησιμοποιούν διορθωτικά μέτρα για την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ στις περιπτώσεις αναποτελεσματικών συστημάτων ελέγχου ή παράτυπων δαπανών. Εάν τα διορθωτικά αυτά μέτρα δεν είχαν εφαρμοστεί στις πληρωμές του 2013 που υπέβαλε σε έλεγχο το ΕΕΣ, το συνολικό εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος θα ήταν 6,3 % αντί για 4,7 %.

Ωστόσο, υπάρχει ακόμη σημαντικό περιθώριο μείωσης του εκτιμώμενου ποσοστού σφάλματος μέσω της καλύτερης χρησιμοποίησης των υπάρχοντων συστημάτων ελέγχου και διορθωτικών μέτρων. Το ΕΕΣ διαπίστωσε ότι, για ένα μεγάλο μέρος των πράξεων που περιείχαν σφάλματα στους τομείς που τελούν υπό επιμερισμένη διαχείριση, οι αρχές των κρατών μελών διέθεταν επαρκή πληροφοριακά στοιχεία για τον εντοπισμό και τη διόρθωση των σφαλμάτων πριν από την υποβολή στην Επιτροπή των αιτήσεων απόδοσης των σχετικών δαπανών. Κατ' αυτό τον τρόπο, θα είχε μειωθεί το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος, παραδείγματος χάριν, στον τομέα «Περιφερειακή πολιτική, μεταφορές και ενέργεια» από 6,9 σε 3,9 %, στον τομέα «Αγροτική ανάπτυξη, περιβάλλον, αλιεία και υγεία» από 6,7 σε 2,0 % και στον τομέα «Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις» από 3,1 σε 1,9 %.

Νέες προκλήσεις όσον αφορά την παρουσίαση αξιόπιστων χρηματοοικονομικών πληροφοριών

Κατά την παρουσίαση στοιχείων σχετικά με τις ως άνω διορθωτικές προσαρμογές, δεν γίνεται σαφής διάκριση μεταξύ των κύριων ειδών διορθωτικών προσαρμογών, ενώ τα πληροφοριακά στοιχεία παρέχονται εν πολλοίς εκτός λογιστικού συστήματος. Αυτό δυσχεραίνει την περαιτέρω ανάλυση και επηρεάζει αρνητικά την ακρίβεια των αριθμητικών στοιχείων που παρουσιάζονται στους λογαριασμούς και στις συναφείς οικονομικές εκθέσεις.

Μια άλλη εξέλιξη είναι η διαρκώς αυξανόμενη χρήση χρηματοοικονομικών μέσων, με τα οποία υποστηρίζονται επενδύσεις σε έργα με δυνητική οικονομική βιωσιμότητα μέσω της παροχής δανείων, εγγυήσεων, κεφαλαίων ή μέσω άλλων μηχανισμών που συνεπάγονται την ανάληψη κινδύνου. Λόγω της περίπλοκης δομής τους, τα χρηματοοικονομικά μέσα απαιτούν ιδιαίτερη προσοχή κατά τη μέτρηση και την καταχώρισή τους σύμφωνα με τα διεθνή λογιστικά πρότυπα του δημόσιου τομέα.

Συνεχιζόμενη αύξηση των ποσών που πρέπει να χρηματοδοτηθούν από μελλοντικούς προϋπολογισμούς

Τα κύρια χαρακτηριστικά της δημοσιονομικής και χρηματοοικονομικής διαχείρισης της ΕΕ κατά το 2013 ήταν τα εξής:

- ο σημαντική αύξηση του όγκου των πληρωμών που επιτρεπόταν να πραγματοποιήσει η Επιτροπή μέσω διορθωτικών προϋπολογισμών: 9,6 % του αρχικού προϋπολογισμού,
- ο συνεχής αύξηση των υποχρεώσεων πληρωμών στο μέλλον κατά 2,6 %, παρά το υψηλό επίπεδο πληρωμών,
- ο σταθερά μεγάλο χρονικό διάστημα (κατά μέσο όρο άνω των δύο ετών) από την αρχική ανάληψη υποχρέωσης έως την έγκριση των αιτημάτων απόδοσης δαπανών από την Επιτροπή,
- ο μόλις το 37 % των κεφαλαίων που διατέθηκαν υπέρ μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής είχε καταβληθεί στους τελικούς αποδέκτες στο τέλος του 2012, και
- ο μη καταχώριση εσόδων ύψους 259 εκατομμυρίων ευρώ από επανεισροές, τόκους και μερίσματα, τα οποία είχαν σωρευθεί από το 2008.

Τι είναι οι αναλήψεις υποχρεώσεων και οι πληρωμές;

Δύο είναι οι συνιστώσες του προϋπολογισμού της ΕΕ: οι αναλήψεις υποχρεώσεων (ποσά που πρέπει να καταβληθούν κατά το τρέχον ή σε μελλοντικά έτη) και οι πληρωμές (ποσά που προορίζονται για τις καταβολές κεφαλαίων κατά το τρέχον έτος). Πληρωμές μπορούν να πραγματοποιηθούν μόνον εφόσον υπάρχει αντίστοιχη έγκυρη ανάληψη υποχρέωσης. Τα ετήσια ανώτατα όρια για τις αναλήψεις υποχρεώσεων και τις πληρωμές καθορίζονται στα πολυετή δημοσιονομικά πλαίσια που εγκρίνουν το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο.

Η φύση των προγραμμάτων δαπανών της ΕΕ, ιδίως δε το μεγάλο χρονικό διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ της ανάληψης μιας υποχρέωσης και της αντίστοιχης πληρωμής, έχει ως συνέπεια την άσκηση ολοένα μεγαλύτερων πιέσεων στους μελλοντικούς προϋπολογισμούς πληρωμών. Αυτό προκύπτει από τη μεγάλη αύξηση του προϋπολογισμού πληρωμών του 2013 και αναμένεται να επηρεάσει με παρόμοιο τρόπο τους μελλοντικούς προϋπολογισμούς.

Πώς θα βελτιωθεί οι δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση

Το ΕΕΣ φρονεί ότι η Επιτροπή οφείλει:

- να δημοσιεύει χρησιμότερα πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τη λειτουργία των διορθωτικών μηχανισμών (χρονοδιάγραμμα, προέλευση και φύση) και να αυξήσει τον βαθμό βεβαιότητας σχετικά με την ακρίβεια των αριθμητικών στοιχείων της καταχωρίζοντας τις πληροφορίες σε συμβατικά λογιστικά συστήματα,
- να εφαρμόζει διαδικασίες καταγραφής και αποτίμησης όλων των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής σύμφωνα με τα διεθνή λογιστικά πρότυπα του δημόσιου τομέα, ιδίως δε μέσω αξιόπιστων διαδικασιών για τον εντοπισμό και την καταγραφή των απομειώσεων της αξίας στοιχείων ενεργητικού,
- να παρέχει πληροφορίες σχετικά με τα ρευστά διαθέσιμα που διακρατώνται εν αναμονή της καταβολής τους στους τελικούς δικαιούχους, και
- να καταρτίζει και να δημοσιεύει μακροπρόθεσμες προβλέψεις όσον αφορά τις ταμειακές ροές οι οποίες να επικαιροποιούνται ετησίως αυτό θα διευκόλυνε τα εμπλεκόμενα μέρη στην εκτίμηση των μελλοντικών απαιτήσεων για πληρωμές και τον καθορισμό των δημοσιονομικών προτεραιοτήτων.

Ενδιαφέρεστε να μάθετε περισσότερα; Λεπτομερή πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τις σημαντικότερες διαπιστώσεις παρουσιάζονται στο κεφάλαιο 1 της ετήσιας έκθεσης σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ για το οικονομικό έτος 2013, το οποίο έχει τίτλο «Δήλωση αξιοπιστίας και στοιχεία προς υποστήριξή της».

Επίτευξη αποτελεσμάτων με τα κεφάλαια της ΕΕ

Τα κεφάλαια της ΕΕ πρέπει να δαπανώνται σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης: οικονομία, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα. Η επίτευξη καλών επιδόσεων περιλαμβάνει τις εισροές (τα οικονομικά, ανθρώπινα, υλικά, οργανωτικά ή ρυθμιστικά μέσα που είναι αναγκαία για την υλοποίηση του προγράμματος), τις υλοποιήσεις (τα παραδοτέα του προγράμματος), τα αποτελέσματα (τις άμεσες επιδράσεις του προγράμματος στους άμεσους παραλήπτες ή αποδέκτες) και τον αντίκτυπο (τις μακροπρόθεσμες αλλαγές στην κοινωνία, οι οποίες μπορούν, εν μέρει τουλάχιστον, να αποδοθούν στη δράση της ΕΕ). Το ΕΕΣ αξιολογεί τις συνιστώσες αυτές μέσω των ελέγχων επιδόσεων που διενεργεί.

Ανεπαρκής εστίαση στις επιδόσεις

Κατά την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013, η δαπάνη κονδυλίων της ΕΕ είχε ως γνώμονα περισσότερο την απορρόφηση (αρχή του «εάν δεν χρησιμοποιηθεί, χάνεται») και τη συμμόρφωση, παρά τις καλές επιδόσεις. Παραδείγματος χάριν, η επιλογή των έργων προς χρηματοδότηση από την ΕΕ επικεντρώθηκε, πρώτον, στην ανάγκη δαπάνης των διαθέσιμων πόρων της ΕΕ, δεύτερον, στην ανάγκη συμμόρφωσης με τους ισχύοντες κανόνες και μόλις, τρίτον, και σε περιορισμένο βαθμό, στην επίτευξη αποτελεσμάτων και αντίκτυπου. Αυτή η μη εστίαση στις επιδόσεις αποτελεί ουσιώδες μειονέκτημα στον σχεδιασμό μεγάλου τμήματος του προϋπολογισμού της ΕΕ.

Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι κατά την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020 θα υπάρχει μεγαλύτερη εστίαση στις επιδόσεις, με κύριο κίνητρο τα αποθεματικά επίδοσης. Μέσω των αποθεματικών αυτών, η Επιτροπή θα παρακρατά το 6 % των κονδυλίων που προορίζονται για συγκεκριμένο κράτος μέλος έως ότου οι επιδόσεις κριθούν ικανοποιητικές. Ωστόσο, οι δείκτες εισροών και υλοποιήσεων θα εξακολουθήσουν στην πράξη να αποτελούν σε μεγάλο βαθμό καθοριστικό παράγοντα για την αποδέσμευση των κονδυλίων. Οι δείκτες αποτελεσμάτων θα χρησιμοποιηθούν από την Επιτροπή μόνο σε ορισμένους τομείς.

Η αποτελεσματική λειτουργία των αποθεματικών επίδοσης θα εξαρτηθεί από την επιτυχία της Επιτροπής να διαπραγματευθεί κατάλληλους στόχους και ορόσημα κατά την έναρξη της περιόδου προγραμματισμού, καθώς και να εξασφαλίσει εγκαίρως δεδομένα από τα κράτη μέλη τα οποία να είναι ακριβή και αξιόπιστα, κατά τρόπον ώστε να μπορεί να προσδιορίζεται κατά πόσον έχουν επιτευχθεί οι στόχοι.

Η αναφορά στοιχείων δεν ανταποκρίνεται στις προσδοκίες για μια νοοτροπία εστίασης στις επιδόσεις

Η αναφορά στοιχείων σχετικά με τις επιδόσεις στο επίπεδο του συνόλου του προϋπολογισμού πραγματοποιείται κατακερματισμένα σε διάφορες γενικές εκθέσεις. Οι εκθέσεις αυτές δεν καλύπτουν την πρόοδο που επιτυγχάνεται προς την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» ούτε παρέχουν ολοκληρωμένη επισκόπηση των αποτελεσμάτων από τη σκοπιά της προστιθέμενης αξίας της ΕΕ. Εντούτοις, η τέταρτη έκθεση αξιολόγησης αποτελεί βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση, δεδομένου ότι προσπαθεί να συνδέσει τα κύρια χρηματοδοτικά προγράμματα με τις διαθέσιμες πληροφορίες για τις επιδόσεις που αφορούν τη στρατηγική «Ευρώπη 2020».

Στο επίπεδο των επιμέρους γενικών διευθύνσεων της Επιτροπής, στα σχέδια διαχείρισης τίθενται στόχοι επιδόσεων σχετικά με τις αρμοδιότητες πολιτικής τους. Η αναφορά των σχετικών στοιχείων πραγματοποιείται στη συνέχεια με τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων τους. Η εξέταση από το ΕΕΣ των σχεδίων διαχείρισης και των ετήσιων εκθέσεων δραστηριοτήτων των γενικών διευθύνσεων της Επιτροπής αποκάλυψε ότι η παροχή διασφάλισης περιορίζεται σε ζητήματα κανονικότητας και εσωτερικού ελέγχου και δεν αφορά ζητήματα επιδόσεων. Επιπροσθέτως, οι στόχοι είχαν τεθεί σε υπερβολικά υψηλό επίπεδο με συνέπεια να είναι ακατάλληλοι για τους σκοπούς της διαχείρισης και οι επιλεγμένοι δείκτες δεν ήταν πάντοτε κατάλληλοι για τη μέτρηση των επιδόσεων.

Η προστιθέμενη αξία των δαπανών της ΕΕ δεν καταδεικνυόταν σε όλες τις περιπτώσεις

Οι 19 ειδικές εκθέσεις που ενέκρινε το ΕΕΣ το 2013 καλύπτουν ευρεία θεματολογία του ελέγχου επιδόσεων, στο πλαίσιο του οποίου αξιολογείται κατά πόσον η διαχείριση της παρέμβασης της ΕΕ ασκήθηκε σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης (οικονομία, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα).

Το ΕΕΣ εξέτασε τα διδάγματα που μπορούν να αντληθούν από τις ειδικές εκθέσεις του 2013 και να χρησιμοποιηθούν στην προετοιμασία των νέων προγραμμάτων και έργων για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020 και διαπίστωσε τα εξής:

- ο **Η προστιθέμενη αξία της ΕΕ δεν εξασφαλιζόταν σε όλες τις περιπτώσεις και**
Παράδειγμα: Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση παρέχει στήριξη σε εργαζομένους που υφίστανται από μαζικές απολύσεις. Το ΕΕΣ διαπίστωσε ότι το ένα τρίτο της χρηματοδότησης θα είχε ούτως ή άλλως καταβληθεί από τα κράτη μέλη (ειδική έκθεση αριθ. 7/2013 με τίτλο «Προσέφερε το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην

Παγκοσμιοποίηση ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία στην επανένταξη απολυθέντων εργαζομένων;»).

- ο **σε αρκετές περιπτώσεις υπήρχε το ενδεχόμενο του φαινομένου μη αποδοτικής δαπάνης, το οποίο σημαίνει ότι οι δικαιούχοι θα είχαν υλοποιήσει τη δραστηριότητα ακόμη και χωρίς τη χρηματοδότηση της ΕΕ.**

Παράδειγμα: Χρηματοδοτική διευκόλυνση καταμερισμού του κινδύνου

Η Επιτροπή δεν απέδειξε επαρκώς ότι η στήριξη της ΕΕ στο πλαίσιο της χρηματοδοτικής διευκόλυνσης καταμερισμού του κινδύνου (χρηματοδοτικό μέσο το οποίο αποσκοπεί στη βελτίωση της πρόσβασης σε δανειακή χρηματοδότηση για τους σκοπούς της έρευνας) οδηγεί σε επενδύσεις που υπερβαίνουν σε ύψος αυτές που οι δικαιούχοι θα πραγματοποιούσαν και χωρίς την εν λόγω στήριξη (ειδική έκθεση αριθ. 2/2013 με τίτλο «Είναι αποδοτική η εκ μέρους της Επιτροπής εφαρμογή του έβδομου προγράμματος-πλαisiού για την έρευνα;»).

Η πλειονότητα των συστάσεων του ΕΕΣ υλοποιήθηκε

Η παρακολούθηση από το ΕΕΣ των συστάσεων που διατύπωσε κατόπιν ελέγχων επιδόσεων αποτελεί αναγκαίο στοιχείο του κύκλου λογοδοσίας και ενθαρρύνει την αποτελεσματική υλοποίηση, από πλευράς της Επιτροπής, των συστάσεων που διατυπώνονται στις εκθέσεις του. Το ΕΕΣ εξέτασε τη συνέχεια που έδωσε η Επιτροπή στις συστάσεις που διατυπώθηκαν σε οκτώ ειδικές εκθέσεις, τις οποίες ενέκρινε το ΕΕΣ την περίοδο 2007–2010, και διαπίστωσε ότι το 79 % των συστάσεων υλοποιήθηκαν είτε πλήρως είτε ως επί το πλείστον.

Το ΕΕΣ συνιστά στην Επιτροπή τα εξής:

- κατά την επόμενη αναθεώρηση του δημοσιονομικού κανονισμού, να εξορθολογίσει το πλαίσιο υποβολής των εκθέσεων της σχετικά με τις επιδόσεις,
- να διασφαλίσει ότι η έκθεση αξιολόγησης περιλαμβάνει συνοπτική περιγραφή η οποία συγκεντρώνει όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με την πρόοδο προς την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», και
- να αναπτύξει περαιτέρω το σύστημα διαχείρισης και αναφοράς στοιχείων σχετικά με τις επιδόσεις, το οποίο θα της επιτρέπει να αναλαμβάνει την ευθύνη για τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση και τη συμβολή του προϋπολογισμού της ΕΕ στα επιτεύγματα πολιτικής.

Ενδιαφέρεστε να μάθετε περισσότερα; Λεπτομερή πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με την αξιολόγηση των επιδόσεων που διενήργησε το ΕΕΣ παρουσιάζονται στο κεφάλαιο 10 της ετήσιας έκθεσης σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ για το οικονομικό έτος 2013, το οποίο έχει τίτλο «Επίτευξη αποτελεσμάτων από τον προϋπολογισμό της ΕΕ». Όλες οι ειδικές εκθέσεις διατίθενται στον ιστότοπο του ΕΕΣ.
<http://www.eca.europa.eu/en/Pages/AuditReportsOpinions.aspx>

Τα έσοδα και οι διάφοροι τομείς δαπανών αναλυτικότερα

18

Έσοδα

149,5 δισεκατομμύρια ευρώ

Ο έλεγχός μας

Ο έλεγχος κάλυψε τα έσοδα της ΕΕ, διά των οποίων η τελευταία χρηματοδοτεί τον προϋπολογισμό της. Το 2013 οι εισφορές στα έσοδα που υπολογίζονται βάσει του ΑΕΕ των κρατών μελών και του ΦΠΑ τον οποίο αυτά εισπράττουν ανήλθαν στο 74 % και στο 10 % των εσόδων αντίστοιχα. Οι δασμοί που εισπράττονται επί των εισαγωγών και τα τέλη παραγωγής ζάχαρης που εισπράττονται από τις διοικητικές αρχές των κρατών μελών για λογαριασμό της ΕΕ αντιστοιχούν στο 10 % των εσόδων, ενώ τα λοιπά έσοδα αντιστοιχούν στο υπόλοιπο 6 %.

Διευκρίνιση σχετικά με τον έλεγχο των εσόδων της ΕΕ

Τα έσοδα της ΕΕ που βασίζονται στο ΑΕΕ και τον ΦΠΑ υπολογίζονται βάσει μακροοικονομικών στατιστικών στοιχείων και εκτιμήσεων προερχόμενων από τα κράτη μέλη. Ο έλεγχος του ΕΕΣ όσον αφορά την κανονικότητα των σχετικών πράξεων καλύπτει την επεξεργασία των εν λόγω δεδομένων εκ μέρους της Επιτροπής, όχι όμως και τον τρόπο με τον οποίο τα δεδομένα αυτά καταρτίζονται αρχικά από τις αρχές των κρατών μελών. Συνεπώς, το συμπέρασμα του ελέγχου του ΕΕΣ αφορά τον αντίκτυπο των τυχόν σφαλμάτων της Επιτροπής στο συνολικό ποσό των εσόδων.

Όσον αφορά τους δασμούς, το ΕΕΣ εξετάζει την επεξεργασία, εκ μέρους της Επιτροπής, των καταστάσεων δικαιωμάτων που υποβάλλουν τα κράτη μέλη, καθώς και τους ελέγχους στα επιλεγέντα κράτη μέλη.

Οι διαπιστώσεις μας

Διαπιστώθηκαν ουσιώδη σφάλματα

Όχι

Εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος:

0,0 % (2012: 0,0 %)

Εξετασθέντα συστήματα ελέγχου:

Αποτελεσματικά

Το ΕΕΣ επιστά την προσοχή στο ζήτημα των **δεδομένων για τη μη παρατηρούμενη οικονομία**, τα οποία λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό της εισφοράς των κρατών μελών που βασίζεται στο ΑΕΕ. Τα εν λόγω δεδομένα δεν είναι επαρκώς εναρμονισμένα μεταξύ των κρατών μελών.

Η επιφύλαξη αποτελεί μέσο που καθιστά εφικτή την πραγματοποίηση διορθώσεων στα αμφισβητούμενα στοιχεία που περιλαμβάνουν τα δεδομένα ΑΕΕ τα οποία υποβάλλουν τα κράτη μέλη. **Για τα ελληνικά δεδομένα ΑΕΕ** των ετών 2008 και 2009 εκκρεμεί **γενική επιφύλαξη**, επειδή αυτά εξακολουθούν να βασίζονται σε προκαταρκτικές εκτιμήσεις. Η πρακτική αυτή αποτελεί μέρος του προβλήματος που εμφανίζουν οι εθνικοί λογαριασμοί της Ελλάδας.

Οι τελωνειακές αρχές των κρατών μελών διενεργούν ελέγχους προκειμένου να επαληθεύουν τη συμμόρφωση των εισαγωγών με τις δασμολογικές διατάξεις και τους κανονισμούς για τις εισαγωγές. Το ΕΕΣ διαπίστωσε ότι η ποιότητα των εν λόγω ελέγχων εμφάνισε σημαντικές διαφορές στα διάφορα κράτη μέλη στα οποία πραγματοποιήθηκαν επισκέψεις. Η κατάσταση αυτή μπορεί να οδηγήσει τους εισαγωγείς να επιλέγουν να εκτελωνίσουν τα εμπορεύματα σε κράτος μέλος διαφορετικό από αυτό στο οποίο έχουν την έδρα τους, προκειμένου να περιοριστεί η πιθανότητα υπαγωγής τους σε ελέγχους και να περιπλεχθεί η διαδικασία είσπραξης των οφειλόμενων δασμών. Αυτό φαίνεται να συνέβη, παραδείγματος χάριν, στην περίπτωση εισαγωγέα ο οποίος εκφόρτωσε υφαντουργικά είδη προέλευσης Κίνας στο Αμβούργο (Γερμανία), τα μετέφερε στο Ρότερνταμ (Κάτω Χώρες) όπου και εκτελωνίστηκαν και, στη συνέχεια, τα προώθησε προς τελική πώληση στην Πολωνία.

Οι συστάσεις μας

Το ΕΕΣ συνιστά στην Επιτροπή:

- να προωθήσει την εναρμόνιση των μεθόδων που χρησιμοποιούν τα κράτη μέλη για την κατάρτιση των δεδομένων σχετικά με τον τομέα της μη παρατηρούμενης οικονομίας,
- να καταρτίσει λεπτομερές σχέδιο δράσης, με σαφή ορόσημα, για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που σχετίζονται με την κατάρτιση των εθνικών λογαριασμών της Ελλάδας και να παρακολουθήσει στενά την εφαρμογή του, και
- να θεσπίσει ελάχιστα πρότυπα όσον αφορά τους ελέγχους που διενεργούν οι εθνικές τελωνειακές αρχές, προκειμένου να δοθεί στα κράτη μέλη η δυνατότητα να εστιάζουν στους εισαγωγείς με τη μεγαλύτερη επικινδυνότητα.

Ενδιαφέρεστε να μάθετε περισσότερα; Λεπτομερή πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τον έλεγχο του ΕΕΣ επί των εσόδων της ΕΕ παρουσιάζονται στο κεφάλαιο 2 της ετήσιας έκθεσης σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ για το οικονομικό έτος 2013.

Γεωργία: αγορά και άμεση στήριξη 45,0 δισεκατομμύρια ευρώ

Ο έλεγχός μας

Ο εν λόγω τομέας δαπανών καλύπτει το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ), ένα από τα δύο κύρια μέσα της κοινής γεωργικής πολιτικής της ΕΕ. Στόχοι της εν λόγω πολιτικής είναι η αύξηση της γεωργικής παραγωγικότητας, η εξασφάλιση δίκαιου βιοτικού επιπέδου για τον γεωργικό πληθυσμό, η σταθεροποίηση των αγορών και η εξασφάλιση του εφοδιασμού με τρόφιμα σε λογικές τιμές. Η διαχείριση των δαπανών επιμερίζεται μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών.

Οι διαπιστώσεις μας

Διαπιστώθηκαν ουσιώδη σφάλματα;

Ναι

Εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος:

3,6 % (2012: 3,8 %)

Εξετασθέντα συστήματα ελέγχου:

Μερικώς αποτελεσματικά

Η πλειονότητα των δαπανών στον τομέα αυτό υπολογίζεται βάσει της γεωργικής έκτασης. Πολλά προσδιορισίμα ποσοτικών σφάλματα αποτελούν συνέπεια ανακριβών δηλώσεων εκ μέρους των δικαιούχων. Το σφάλμα που εμφανίζεται συχνότερα είναι η **δήλωση έκτασης μεγαλύτερης της πραγματικής** (βλέπε παράδειγμα).

Παράδειγμα: Δηλώσεις εκτάσεων μεγαλύτερων των πραγματικών – αιτήσεις ενίσχυσης για μη επιλέξιμη έκταση

Στη Γερμανία, την Ιρλανδία, την Ελλάδα, τη Γαλλία, την Πολωνία και τη Ρουμανία,* ορισμένα αγροτεμάχια, τα οποία δηλώθηκαν ως **μόνιμοι βοσκότοποι** και ως τέτοιοι έλαβαν σχετικές ενισχύσεις, στην πραγματικότητα καλύπτονταν πλήρως ή εν μέρει από μη επιλέξιμη βλάστηση (πυκνούς θάμνους ή δένδρα). Οι εν λόγω μη επιλέξιμες εκτάσεις θα έπρεπε να είχαν εξαιρεθεί από τις ενισχύσεις της ΕΕ. Στην Ελλάδα το σφάλμα αυτό συνέβη διότι οι εν λόγω εκτάσεις είχαν χαρακτηριστεί ως επιλέξιμοι βοσκότοποι και καταχωριστεί αναλόγως στο σύστημα αναγνώρισης αγροτεμαχίων.

* Σημείωση σχετικά με την κατονομασία κρατών μελών στα παραδείγματα: Το ΕΕΣ, λόγω του τρόπου προσέγγισης που εφαρμόζει όσον αφορά τη δειγματοληψία, δεν ελέγχει κάθε χρόνο πράξεις σε κάθε κράτος μέλος, δικαιούχο χώρα ή/και περιφέρεια. Τα παραδείγματα σφαλμάτων παρατίθενται προκειμένου να καθίστανται σαφή τα συχνότερα είδη σφαλμάτων και δεν αποτελούν στοιχεία για τη θεμελίωση συμπερασμάτων σχετικά με τα οικεία κράτη μέλη και τις δικαιούχους χώρες ή/και περιφέρειες.

Όλα τα καθεστάτα άμεσης ενίσχυσης στο πλαίσιο του ΕΓΤΕ επιβάλλουν στους δικαιούχους ενίσχυσης από την ΕΕ τη νομική υποχρέωση τήρησης των **απαιτήσεων της πολλαπλής συμμόρφωσης**. Οι απαιτήσεις αυτές αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος, τη δημόσια υγεία, την υγεία των ζώων και των φυτών, την καλή διαβίωση των ζώων και τη διατήρηση της γης σε καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση. Η μη συμμόρφωση των γεωργών με τις υποχρεώσεις αυτές έχει ως συνέπεια τη μείωση του ποσού της ενίσχυσης. Κατά τη διενέργεια των ελεγκτικών δοκιμασιών του, το ΕΕΣ διαπίστωσε παραβάσεις στο 25 % των πράξεων οι οποίες υπόκεινται στις υποχρεώσεις της πολλαπλής συμμόρφωσης.

Για σημαντικό αριθμό πράξεων που περιέχουν σφάλματα, **οι αρχές των κρατών μελών διέθεταν επαρκή πληροφοριακά στοιχεία** για τον εντοπισμό και τη διόρθωση των σφαλμάτων πριν από την υποβολή της αίτησης απόδοσης δαπανών στην Επιτροπή. Εάν τα εν λόγω πληροφοριακά στοιχεία είχαν χρησιμοποιηθεί για τη διόρθωση των σφαλμάτων πριν από την υποβολή της δήλωσης δαπανών στην Επιτροπή, το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος στον εν λόγω τομέα θα ήταν 2,5 %.

Με την εξέταση των **ολοκληρωμένων συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου (ΟΣΔΕ)** από το ΕΕΣ σε τέσσερα κράτη μέλη (Γερμανία, Ιρλανδία, Γαλλία και Ιταλία) διαπιστώθηκαν τα εξής:

- αδυναμίες στις διαδικασίες διοικητικών ελέγχων, συμπεριλαμβανομένης της ποιότητας των βάσεων δεδομένων σε τρία κράτη μέλη (Ιρλανδία, Γαλλία και Ιταλία),
- ελλειμματική ποιότητα των επιτόπιων ελέγχων σε δύο κράτη μέλη (Γερμανία και Ιταλία), και
- αδυναμίες των διαδικασιών που εφαρμόζονται για την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών σε δύο κράτη μέλη (Ιρλανδία και Ιταλία).

Συνολικά, παρά τις αδυναμίες που εντοπίστηκαν με τον έλεγχο, το ΟΣΔΕ συμβάλλει σημαντικά στην πρόληψη των σφαλμάτων στις δαπάνες τις οποίες καλύπτει.

Όσον αφορά τα κράτη μέλη που προσχώρησαν από το 2004 και εξής, οι ενισχύσεις της ΕΕ διατίθενται σε **ομάδες παραγωγών οπωροκηπευτικών**. Προκειμένου να αναγνωριστούν ως ομάδα παραγωγών, οι γεωργοί πρέπει να πληρούν προϋποθέσεις όσον αφορά τον αριθμό και το σχετικό μέγεθος των μελών παραγωγών. Το ΕΕΣ διαπίστωσε ότι εννέα από τις 40 ελεγχθείσες ομάδες παραγωγών στην Πολωνία δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις. Η Επιτροπή, στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της για το 2013, ανέφερε ότι διατύπωσε επιφύλαξη βάσει της εκτίμησης ότι το 25 % των συνολικών δαπανών στο πλαίσιο του μέτρου στην Πολωνία βρισκόταν σε κίνδυνο.

Οι συστάσεις μας

Το ΕΕΣ συνιστά τα εξής:

- η Επιτροπή και τα κράτη μέλη πρέπει να λάβουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να εξασφαλίσουν ότι το ΟΣΔΕ αξιοποιείται πλήρως, ιδίως διασφαλίζοντας ότι η επιλεξιμότητα και το μέγεθος των αγροτεμαχίων αξιολογούνται και καταγράφονται ορθά, και
- η Επιτροπή πρέπει να παρακολουθεί τα διορθωτικά μέτρα σχετικά με τις ελλείψεις στο σύστημα ενισχύσεων της ΕΕ για τις ομάδες παραγωγών στην Πολωνία.

Ενδιαφέρεστε να μάθετε περισσότερα; Λεπτομερή πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τον έλεγχο του ΕΕΣ επί των δαπανών της ΕΕ στον τομέα της αγοράς και της άμεσης στήριξης για τη γεωργία παρουσιάζονται στο κεφάλαιο 3 της ετήσιας έκθεσης σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ για το οικονομικό έτος 2013.

Αγροτική ανάπτυξη, περιβάλλον, αλιεία και υγεία 15,6 δισεκατομμύρια ευρώ

Ο έλεγχός μας

Ο εν λόγω τομέας δαπανών καλύπτει την αγροτική ανάπτυξη, το περιβάλλον και τη δράση για το κλίμα, τις θαλάσσιες υποθέσεις και την αλιεία, καθώς και την υγεία και την προστασία των καταναλωτών.

Το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) καλύπτει το 88 % των πληρωμών για τον εν λόγω τομέα. Η διαχείριση των δαπανών επιμερίζεται μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών. Το ΕΓΤΑΑ συγχρηματοδοτεί τις δαπάνες αγροτικής ανάπτυξης μέσω των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης των κρατών μελών. Οι δαπάνες καλύπτουν τόσο μέτρα βάσει έκτασης (όπως γεωργοπεριβαλλοντικές ενισχύσεις και αντισταθμιστικές πληρωμές προς γεωργούς σε περιοχές με φυσικά μειονεκτήματα) όσο και μέτρα που δεν συνδέονται με την έκταση (όπως ο εκσυγχρονισμός των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και η δημιουργία βασικών υπηρεσιών για την οικονομία και τον αγροτικό πληθυσμό).

Οι διαπιστώσεις μας

Διαπιστώθηκαν ουσιώδη σφάλματα;

Ναι

Εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος:

6,7 % (2012: 7,9 %)

Εξετασθέντα συστήματα ελέγχου:

Μερικώς αποτελεσματικά

Αιτία της πλειονότητας των σφαλμάτων ήταν η **μη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις επιλεξιμότητας**, ιδίως δε με εκείνες που αφορούν τις γεωργοπεριβαλλοντικές δεσμεύσεις (βλέπε παράδειγμα), τις ειδικές απαιτήσεις για επενδυτικά έργα και τους κανόνες σύναψης συμβάσεων.

Παράδειγμα: μη συμμόρφωση με τις γεωργοπεριβαλλοντικές δεσμεύσεις

Ένας δικαιούχος στη Σαρδηνία (Ιταλία) αποζημιωνόταν για τη μη χρησιμοποίηση **βλαβερών για το περιβάλλον φυτοπροστατευτικών προϊόντων στις αγκινάρες**. Κατά τον επιτόπιο έλεγχο του, το Συνέδριο διαπίστωσε ότι ο δικαιούχος είχε χρησιμοποιήσει τα προϊόντα αυτά 12 φορές κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς. Το γεγονός αυτό καθιστούσε την ενίσχυση μη επιλέξιμη.

Παρόμοιες περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με γεωργοπεριβαλλοντικές δεσμεύσεις εντοπίστηκαν επίσης στο Πεδεμόντιο (Ιταλία), την Ουγγαρία, τις Κάτω Χώρες, την Πολωνία και τη Ρουμανία.

Για σημαντικό αριθμό πράξεων που περιείχαν σφάλματα, **οι αρχές των κρατών μελών διέθεταν επαρκή πληροφοριακά στοιχεία** για τον εντοπισμό και τη διόρθωση των σφαλμάτων πριν από την υποβολή της αίτησης απόδοσης δαπανών στην Επιτροπή. Εάν όλα τα εν λόγω πληροφοριακά στοιχεία είχαν χρησιμοποιηθεί για τη διόρθωση των σφαλμάτων πριν από την υποβολή των δηλώσεων στην Επιτροπή, το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος στον εν λόγω τομέα θα ήταν 2,0 %.

Η εξέταση από το ΕΕΣ των **συστημάτων ελέγχου** στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης αποκάλυψε τα εξής:

- ο αδυναμίες στους **ελέγχους σχετικά με τους όρους επιλεξιμότητας**, όπως ο μη εντοπισμός μη επιλέξιμου ΦΠΑ ή ο κίνδυνος διπλής χρηματοδότησης, (με εξαίρεση την Πολωνία, σε επτά από τα οκτώ εξετασθέντα κράτη μέλη – Γερμανία, Ισπανία, Ιταλία, Λετονία, Μάλτα, Ρουμανία και Σλοβενία),
- ο ανεπαρκής αξιολόγηση του **ευλόγου των δαπανών** (και στα τέσσερα εξετασθέντα κράτη μέλη – Ιταλία, Λετονία, Πολωνία και Ρουμανία),
- ο ανεπάρκειες στον σχεδιασμό και την εφαρμογή των **ελέγχων πολλαπλής συμμόρφωσης** (και στα τέσσερα εξετασθέντα κράτη μέλη – Τσεχική Δημοκρατία, Ισπανία, Ιταλία και Μάλτα). Η πολλαπλή συμμόρφωση υποχρεώνει τους δικαιούχους να πληρούν ορισμένους ειδικούς όρους, προκειμένου να είναι επιλέξιμοι για χρηματοδότηση, όπως περιβαλλοντικά ή κοινωνικά πρότυπα, και
- ο αδυναμίες στους **ελέγχους των κανόνων περί σύναψης συμβάσεων** (και στα τρία εξετασθέντα κράτη μέλη – Ιταλία, Λετονία και Πολωνία, βλέπε παράδειγμα).

Παράδειγμα: Ανεπαρκείς έλεγχοι των κανόνων περί σύναψης συμβάσεων από το κράτος μέλος

Στη Λετονία, ο οργανισμός πληρωμών ήταν δικαιούχος ενίσχυσης, ύψους 2 εκατομμυρίων ευρώ, στο πλαίσιο του ΕΓ-ΤΑΑ, για τη χρηματοδότηση του **συστήματος ΤΠ που είχε ανατεθεί σε τρίτο**. Η σύμβαση αυτή υπόκειτο στους κανόνες περί σύναψης δημόσιων συμβάσεων. Το ΕΕΣ διαπίστωσε ότι η ανάθεση της σύμβασης για το σύστημα ΤΠ και τη συνκολούθη συντήρησή του ενείχε αρκετά σοβαρά σφάλματα. Παραδείγματος χάριν, ο οργανισμός πληρωμών εφάρμοσε διαδικασία με διαπραγμάτευση, αντί για ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, όπως ορίζει η σχετική νομοθεσία. Η μη τήρηση των εφαρμοστέων διαδικασιών καθιστά τη δαπάνη μη επιλέξιμη για χρηματοδότηση από την ΕΕ.

Οι συστάσεις μας

Το Συνέδριο διατυπώνει τις εξής συστάσεις για τον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης:

- ο τα κράτη μέλη πρέπει να βελτιώσουν τον τρόπο με τον οποίο διενεργούν τους υφιστάμενους διοικητικούς ελέγχους τους, αξιοποιώντας το σύνολο των συναφών πληροφοριών που έχουν στη διάθεσή τους οι οργανισμοί πληρωμών. Κατ' αυτό τον τρόπο, είναι δυνατός ο εντοπισμός και η διόρθωση της πλειονότητας των σφαλμάτων, και
- ο τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα σχέδια δράσης για την αντιμετώπιση του υψηλού εκτιμώμενου ποσοστού σφάλματος στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης περιλαμβάνουν όλες τις περιφέρειες και όλα τα μέτρα, ιδίως τα επενδυτικά, καθώς και ότι λαμβάνουν υπόψη τις διαπιστώσεις ελέγχου της Επιτροπής και του Συνεδρίου.

Ενδιαφέρεστε να μάθετε περισσότερα; Λεπτομερή πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τον έλεγχο του ΕΕΣ επί των δαπανών της ΕΕ στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης, του περιβάλλοντος, της αλιείας και της υγείας παρουσιάζονται στο κεφάλαιο 4 της ετήσιας έκθεσης σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ για το οικονομικό έτος 2013.

Περιφερειακή πολιτική, μεταφορές και ενέργεια 45,5 δισεκατομμύρια ευρώ

Ο έλεγχός μας

Ο σχετικός έλεγχος κάλυψε την περιφερειακή πολιτική (96 % του συνόλου των πληρωμών στον εν λόγω τομέα δαπανών), η οποία χρηματοδοτείται ως επί το πλείστον από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και το Ταμείο Συνοχής (ΤΣ). Στόχος της περιφερειακής πολιτικής είναι η ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέσω της μείωσης των αναπτυξιακών ανισοτήτων μεταξύ των διαφόρων περιφερειών. Η διαχείριση των δαπανών της περιφερειακής πολιτικής επιμερίζεται μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών και περιλαμβάνει τη συγχρηματοδότηση έργων στο πλαίσιο εγκεκριμένων προγραμμάτων δαπανών.

Οι μεταφορές και η ενέργεια αντιστοιχούν στο υπόλοιπο 4 % των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του εν λόγω ελεγχθέντος τομέα. Στόχος των πολιτικών μεταφορών και ενέργειας είναι η παροχή στους πολίτες και τις επιχειρήσεις της ΕΕ ασφαλών, βιώσιμων και ανταγωνιστικών συστημάτων και υπηρεσιών μεταφορών και ενέργειας. Οι δαπάνες αυτές τελούν υπό την άμεση διαχείριση της Επιτροπής.

Οι διαπιστώσεις μας

Διαπιστώθηκαν ουσιώδη σφάλματα;

Ναι

Εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος:

6,9 % (2012: 6,8 %)

Εξετασθέντα συστήματα ελέγχου:

Μερικώς αποτελεσματικά

Το ΕΕΣ διαπίστωσε **σοβαρά σφάλματα σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις**, τα οποία αντιστοιχούν στο 39 % του εκτιμώμενου ποσοστού σφάλματος. Η συνολική εκτιμώμενη συμβατική αξία των 122 διαδικασιών ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων που εξετάστηκαν ανερχόταν σε 4,2 δισεκατομμύρια ευρώ.

Παράδειγμα: Αδικαιολόγητη απευθείας ανάθεση

Οι συμβάσεις για πρόσθετες κατασκευαστικές εργασίες σε **τερματικό σταθμό επιβατών σε αερολιμένα** της Γερμανίας ανατέθηκαν απευθείας στον ανάδοχο της αρχικής σύμβασης. Οι εν λόγω πρόσθετες εργασίες κατέστησαν αναγκαίες λόγω ανεπαρειών κατά την προετοιμασία, τον σχεδιασμό και την υλοποίηση του έργου και όχι λόγω απρόβλεπτων συνθηκών. Στις περιπτώσεις αυτές, η απευθείας ανάθεση είναι παράνομη και για τις συμπληρωματικές εργασίες θα έπρεπε να είχε προκηρυχθεί διαγωνισμός.

Ανάλογες περιπτώσεις αδικαιολόγητων απευθείας αναθέσεων εντοπίστηκαν και σε άλλα έργα στη Γερμανία, καθώς και σε έργα στο Βέλγιο, την Τσεχική Δημοκρατία, την Ισπανία, την Ιταλία και τη Σουηδία.

Οι ελεγκτές του ΕΕΣ ελέγχουν επίσης τη συμμόρφωση με τους **κανόνες της ΕΕ περί κρατικών ενισχύσεων**. Οι παράνομες κρατικές ενισχύσεις παρέχουν αθέμιτο πλεονέκτημα στους δικαιούχους, με αποτέλεσμα τη στρέβλωση της εσωτερικής αγοράς. Τα σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις σφάλματα αντιστοιχούσαν στο 17 % του εκτιμώμενου ποσοστού σφάλματος σε αυτό τον τομέα (βλέπε παράδειγμα).

Παράδειγμα: Κρατική ενίσχυση για επικερδές έργο

Στη Σλοβενία, χορηγήθηκε ενίσχυση σε μια ΜΜΕ για **δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης στον τομέα της αυτοκινητοβιομηχανίας**. Ωστόσο, η εν λόγω ΜΜΕ ανήκε εξ ολοκλήρου σε μεγάλες εταιρείες και πραγματοποιούσε τις δραστηριότητες έρευνας αποκλειστικά για λογαριασμό τους. Δεδομένου ότι οι κανόνες για τη δημόσια χρηματοδότηση είναι αυστηρότεροι στην περίπτωση των επιχειρήσεων μεγαλύτερου μεγέθους, η εταιρεία δεν δικαιούνταν να λάβει το σύνολο της χρηματοδότησης.

Ανάλογες περιπτώσεις εντοπίστηκαν στη Βουλγαρία και την Ουγγαρία.

Για σημαντικό αριθμό πράξεων που περιείχαν σφάλματα, **οι αρχές των κρατών μελών διέθεταν επαρκή πληροφοριακά στοιχεία** για τον εντοπισμό και τη διόρθωση των σφαλμάτων πριν από την υποβολή της αίτησης απόδοσης δαπανών στην Επιτροπή. Εάν όλα τα εν λόγω πληροφοριακά στοιχεία είχαν χρησιμοποιηθεί για τη διόρθωση των σφαλμάτων πριν από την υποβολή των δηλώσεων στην Επιτροπή, το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος στον εν λόγω τομέα θα ήταν 3,9 %.

Οι ελεγκτές του ΕΕΣ διαπίστωσαν επίσης ότι τα **μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής (ΜΧΤ)** εξακολουθούν να εμφανίζουν χαμηλά ποσοστά εκταμίευσης στους τελικούς δικαιούχους το 2013. Τα κεφάλαια αυτά παρέχουν στήριξη σε επιχειρήσεις ή έργα αστικής ανάπτυξης μέσω επενδύσεων μετοχικού κεφαλαίου, δανείων ή εγγυήσεων. Λαμβάνουν συνεισφορά μετά τη νομική τους συγκρότηση και, στη συνέχεια, χρησιμοποιούν αυτά τα κονδύλια για τη στήριξη έργων. Συνολικά έχουν συσταθεί 940 ΜΧΤ σε 25 κράτη μέλη, με κεφάλαια ύψους 12,6 δισεκατομμυρίων ευρώ περίπου.

Οι συστάσεις μας

Το ΕΕΣ συνιστά στην Επιτροπή τα εξής:

- να απαιτήσει από τα κράτη μέλη να επιβεβαιώνουν ρητά στις διαχειριστικές δηλώσεις τους την αποτελεσματικότητα των πρωτοβάθμιων ελέγχων που διενεργούν οι διαχειριστικές αρχές και οι αρχές πιστοποίησης,
- να διενεργήσει, όπως προβλέπει ο δημοσιονομικός κανονισμός, ενδελεχή αξιολόγηση σχετικά με το χρονίζον πρόβλημα των πρωτοβάθμιων ελέγχων που πραγματοποιήθηκαν από τις αρχές των κρατών μελών κατά την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013,
- να αναλύσει τα αίτια της αυξημένης συχνότητας περιπτώσεων μη συμμόρφωσης με τους κανόνες της ΕΕ περί κρατικών ενισχύσεων, και
- να περιορίσει τις χρόνιες καθυστερήσεις στην εκταμίευση των κεφαλαίων της ΕΕ μέσω των ΜΧΤ.

Ενδιαφέρεστε να μάθετε περισσότερα; Λεπτομερή πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τον έλεγχο του ΕΕΣ επί των δαπανών της ΕΕ στον τομέα της περιφερειακής πολιτικής, των μεταφορών και της ενέργειας παρουσιάζονται στο κεφάλαιο 5 της ετήσιας έκθεσης σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ για το οικονομικό έτος 2013.

Απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις 16,2 δισεκατομμύρια ευρώ

Ο έλεγχός μας

Ο έλεγχος κάλυψε τον τομέα δαπανών «Απασχόληση και των κοινωνικές υποθέσεις» ο οποίος υπάγεται στην πολιτική συνοχής της ΕΕ. Κύριοι στόχοι των δαπανών είναι η καταπολέμηση της ανεργίας, η ανάπτυξη των ανθρώπινων πόρων και η προώθηση της ένταξης στην αγορά εργασίας. Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) αποτελεί το κύριο μέσο υλοποίησης της πολιτικής για την απασχόληση και της κοινωνικής πολιτικής, μέσω του οποίου εκτελέστηκε το 98 % των δαπανών για τον εν λόγω τομέα το 2013. Το ΕΚΤ χρηματοδοτεί επενδύσεις σε ανθρώπινο δυναμικό, μέσω μέτρων επιμόρφωσης και άλλων μέτρων στήριξης της απασχόλησης. Η διαχείριση των δαπανών επιμερίζεται μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών.

Οι διαπιστώσεις μας

Διαπιστώθηκαν ουσιώδη σφάλματα;

Ναι

Εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος:

3,1 % (2012: 3,2 %)

Εξετασθέντα συστήματα ελέγχου:

Μερικώς αποτελεσματικά

Η πλειονότητα των εντοπισθέντων σφαλμάτων – 93 % του εκτιμώμενου ποσοστού σφάλματος – αφορούσε την **απόδοση μη επιλέξιμων δαπανών, μη επιλέξιμα έργα, μη επιλέξιμους δικαιούχους ή συμμετέχοντες** (βλέπε παράδειγμα). Το υπόλοιπο ποσοστό αφορούσε σφάλματα σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις.

Παράδειγμα: Δήλωση δαπανών προσωπικού καθ' υπέρβαση των πραγματικών

Βάσει των εφαρμοστέων κανόνων, τα γενικά έξοδα καταλογίζονται κατ' αναλογία στα χρηματοδοτούμενα με κονδύλια της ΕΕ έργα, σύμφωνα με δίκαιες και δεόντως αιτιολογημένες μεθόδους κατανομής. Σε **ιδιωτικό σχολείο** στην Πορτογαλία, στο έργο της ΕΕ καταλογίστηκε το σύνολο του μισθού του διευθυντή, χωρίς να ληφθούν υπόψη τα άλλα καθήκοντά του. Επιπλέον, δεν τηρήθηκε το ανώτατο όριο συγχρηματοδότησης μισθών.

Ανάλογες διαπιστώσεις έγιναν και σε έργα στη Γερμανία, την Ισπανία, την Ιταλία, την Πολωνία και το Ηνωμένο Βασίλειο.

Για σημαντικό αριθμό πράξεων που περιείχαν σφάλματα, **οι αρχές των κρατών μελών διέθεταν επαρκή πληροφοριακά στοιχεία** για τον εντοπισμό και τη διόρθωση των σφαλμάτων πριν από την υποβολή της αίτησης απόδοσης δαπανών στην Επιτροπή. Εάν όλα τα εν λόγω πληροφοριακά στοιχεία είχαν χρησιμοποιηθεί για τη διόρθωση των σφαλμάτων πριν από την υποβολή των δηλώσεων στην Επιτροπή, το εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος στον εν λόγω τομέα θα ήταν 1,8 %.

Το 2009, σε συνέχεια συστάσεων που διατύπωσε το ΕΕΣ και προκειμένου να μειωθεί η πιθανότητα σφάλματος, καθώς και το διοικητικό βάρος για τους υπευθύνους των έργων, επεκτάθηκε η χρήση της **καταβολής κατ' αποκοπήν ποσών και της χρήσης ενιαίων συντελεστών**, αντί της απόδοσης των «πραγματικών δαπανών». Στο πλαίσιο του ελέγχου που διενήργησε το ΕΕΣ το 2013, δεν εντοπίστηκαν προσδιορίσιμα ποσοτικά σφάλματα σχετικά με τη συγκεκριμένη χρήση της καταβολής κατ' αποκοπήν ποσών και ενιαίων συντελεστών. Συνεπώς, τα έργα των οποίων οι δαπάνες δηλώνονται με αυτούς τους τρόπους απόδοσης δαπανών ενέχουν **μικρότερο κίνδυνο εμφάνισης σφάλματος**.

Οι συστάσεις μας

Το ΕΕΣ συνιστά στην Επιτροπή τα εξής:

- ο να ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να ενισχύσουν τους ελέγχους όσον αφορά τη συμμόρφωση με τους κανόνες περί δημόσιων συμβάσεων, τις δαπάνες που δεν συνδέονται με το έργο ή τα έργα που δεν εμφανίζουν προστιθέμενη αξία ΕΕ,
- ο να διασφαλίσει ότι τα κράτη μέλη θα αντιμετωπίσουν το πρόβλημα της χρέωσης υψηλότερων δαπανών προσωπικού στην περίπτωση έργων χρηματοδοτούμενων από την ΕΕ σε σύγκριση με εκείνα που χρηματοδοτούνται με εθνικούς πόρους, και
- ο να διασφαλίσει ότι τα κράτη μέλη έλαβαν υπόψη το σύνολο των δυνατοτήτων απλούστευσης που παρέχουν οι ευρωπαϊκοί κανονισμοί σχετικά με τα διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία για την περίοδο 2014-2020.

Ενδιαφέρεστε να μάθετε περισσότερα; Λεπτομερή πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τον έλεγχο του ΕΕΣ επί των δαπανών της ΕΕ στον τομέα της απασχόλησης και των κοινωνικών υποθέσεων παρουσιάζονται στο κεφάλαιο 6 της ετήσιας έκθεσης σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ για το οικονομικό έτος 2013.

Εξωτερικές σχέσεις, βοήθεια και διεύρυνση 6,0 δισεκατομμύρια ευρώ

Ο έλεγχός μας

Ο εν λόγω τομέας καλύπτει τις δαπάνες στους τομείς των εξωτερικών σχέσεων, της ανάπτυξης και της ανθρωπιστικής βοήθειας, καθώς και τα μέτρα για τις υποψήφιες προς ένταξη και τις υπό ένταξη στην ΕΕ χώρες. Τα αναπτυξιακά έργα είναι διεσπαρμένα σε περισσότερες από 150 χώρες και οι φορείς υλοποίησης διαφέρουν σημαντικά, από άποψη τόσο μεγέθους όσο και πείρας. Τα έργα, προκειμένου να είναι επιλέξιμα για στήριξη από την ΕΕ, πρέπει να συμμορφώνονται με τους όρους που καθορίζονται σε ειδικές συμφωνίες χρηματοδότησης, καθώς και με άλλους κανόνες, οι οποίοι καλύπτουν, παραδείγματος χάριν, τις διαδικασίες δημόσιων διαγωνισμών και σύναψης συμβάσεων. Οι δαπάνες εκτελούνται είτε άμεσα από τις γενικές διευθύνσεις της Επιτροπής, από την έδρα τους στις Βρυξέλλες ή από τις αντιπροσωπείες της ΕΕ στις χώρες-αποδέκτες, είτε από κοινού με διεθνείς οργανισμούς.

Οι διαπιστώσεις μας

Διαπιστώθηκαν ουσιώδη σφάλματα;

Ναι

Εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος:

2,6 % (2012: 3,3 %)

Εξετασθέντα συστήματα ελέγχου:

Μερικώς αποτελεσματικά

Η πλειονότητα των σφαλμάτων αφορά μη επιλέξιμες δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν σε επίπεδο τελικού δικαιούχου, όπως δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν εκτός της περιόδου επιλεξιμότητας, μη επιλέξιμες δαπάνες στις δηλώσεις δαπανών για τα έργα (π.χ. ΦΠΑ, δαπάνες προσωπικού και μη αιτιολογημένα γενικά έξοδα), καθώς και δαπάνες που δεν τεκμηριώθηκαν με τα κατάλληλα δικαιολογητικά.

Παράδειγμα: Μη πραγματοποιηθείσες δαπάνες

Η Επιτροπή υπέγραψε συμφωνία συνεισφοράς, ύψους 9,5 εκατομμυρίων ευρώ, στο πρόγραμμα ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών για την **ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης στη Μολδαβία**. Το 2013 η Επιτροπή ενέκρινε συμβάσεις που συνεπάγονταν απόδοση δαπανών ύψους 1,8 εκατομμυρίων ευρώ, για τις οποίες δεν είχε πραγματοποιηθεί καμία δαπάνη.

Η Επιτροπή επικύρωσε προενταξιακές δαπάνες συνολικού ύψους 150 εκατομμυρίων ευρώ, χωρίς δικαιολογητικά που να επιβεβαιώνουν ότι οι δαπάνες είχαν όντως πραγματοποιηθεί και ότι ήταν επιλέξιμες. Τα επικυρωθέντα ποσά υπολογίστηκαν βάσει εκτιμήσεων της ίδιας της Επιτροπής, και όχι βάσει δαπανών που είχαν πραγματοποιηθεί, καταβληθεί και εγκριθεί, αποδεικνυόμενες με δικαιολογητικά έγγραφα. Κατόπιν του εντοπισμού του εν λόγω **συστημικού** σφάλματος από το ΕΕΣ, η Επιτροπή προέβη σε λογιστικές διορθώσεις των σχετικών πράξεων.

Η Γενική Διεύθυνση EuropeAid της Επιτροπής διαχειρίζεται την πλειονότητα των δαπανών του προϋπολογισμού της ΕΕ στον τομέα των εξωτερικών δράσεων. Τα εξετασθέντα συστήματα της EuropeAid αξιολογούνται ως μερικώς αποτελεσματικά. Τον Μάιο του 2013, η EuropeAid ενέκρινε σχέδιο δράσης για την αντιμετώπιση των κύριων αδυναμιών που εντοπίστηκαν.

Οι συστάσεις μας

Το ΕΕΣ συνιστά στην Επιτροπή:

- να διασφαλίσει ότι οι οδηγίες προς τους υπαλλήλους αναφέρουν ότι εκκαθαρίσεις πραγματοποιούνται μόνο βάσει πραγματοποιηθεισών δαπανών και όχι βάσει ιδίων εκτιμήσεων. Η Επιτροπή ήδη συμφώνησε να τροποποιήσει αναλόγως τη διαδικασία εκκαθάρισης που εφαρμόζει.

Ενδιαφέρεστε να μάθετε περισσότερα; Λεπτομερή πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τον έλεγχο του ΕΕΣ επί των δαπανών του προϋπολογισμού της ΕΕ στον τομέα των εξωτερικών σχέσεων, της βοήθειας και της διεύρυνσης παρουσιάζονται στο κεφάλαιο 7 της ετήσιας έκθεσης σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ για το οικονομικό έτος 2013.

Έρευνα και λοιπές εσωτερικές πολιτικές 10,4 δισεκατομμύρια ευρώ

Ο έλεγχός μας

Βασική συνιστώσα αυτού του τομέα δαπανών είναι τα έργα έρευνας και καινοτομίας, με πληρωμές ύψους 7,7 δισεκατομμυρίων ευρώ το 2013. Οι λοιπές εσωτερικές πολιτικές περιλαμβάνουν τις δαπάνες για ένα φάσμα στόχων πολιτικής, το οποίο καλύπτει την εκπαίδευση και τον πολιτισμό, η ασφάλεια, η μετανάστευση και τα μέτρα για καταπολέμηση των επιπτώσεων της χρηματοπιστωτικής κρίσης. Η πλειονότητα των σχετικών δαπανών τελεί υπό την άμεση διαχείριση της Επιτροπής.

Οι διαπιστώσεις μας

Διαπιστώθηκαν ουσιώδη σφάλματα;

Ναι

Εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος:

4,6 % (2012: 3,9 %)

Εξετασθέντα συστήματα ελέγχου:

Μερικώς αποτελεσματικά

Για την πλειονότητα των πληρωμών σε αυτόν τον τομέα δαπανών, η Επιτροπή αποδίδει τις δαπάνες που περιέχονται στις δηλώσεις δαπανών των έργων που υποβάλλουν οι δικαιούχοι της χρηματοδότησης. Σφάλματα ανακλύπτουν όταν οι εν λόγω δικαιούχοι δηλώνουν μη επιλέξιμες δαπάνες, οι οποίες δεν εντοπίζονται από τα συστήματα ελέγχου προτού αποδοθούν από την Επιτροπή. Το 35 % του εκτιμώμενου σφάλματος αποδίδεται σε **δαπάνες προσωπικού που έχουν υπολογιστεί εσφαλμένα**. Αυτό σημαίνει τη δήλωση των προϋπολογισθεισών δαπανών αντί των πραγματικών, καθώς και τη χρέωση χρόνου που δεν αναλώθηκε για το έργο.

Πέραν της μη συμμόρφωσης με τους περί εκτέλεσης των δαπανών κανόνες, η απόδοση μη επιλέξιμων δαπανών υπονομεύει επίσης την επιτυχή υλοποίηση των στόχων πολιτικής και, κατά συνέπεια, περιορίζει την **προστιθέμενη αξία που συνεπιφέρει η υποστήριξη της ΕΕ** (βλέπε παράδειγμα).

Παράδειγμα: Οι μη επιλέξιμες δαπάνες περιορίζουν την προστιθέμενη αξία της ΕΕ

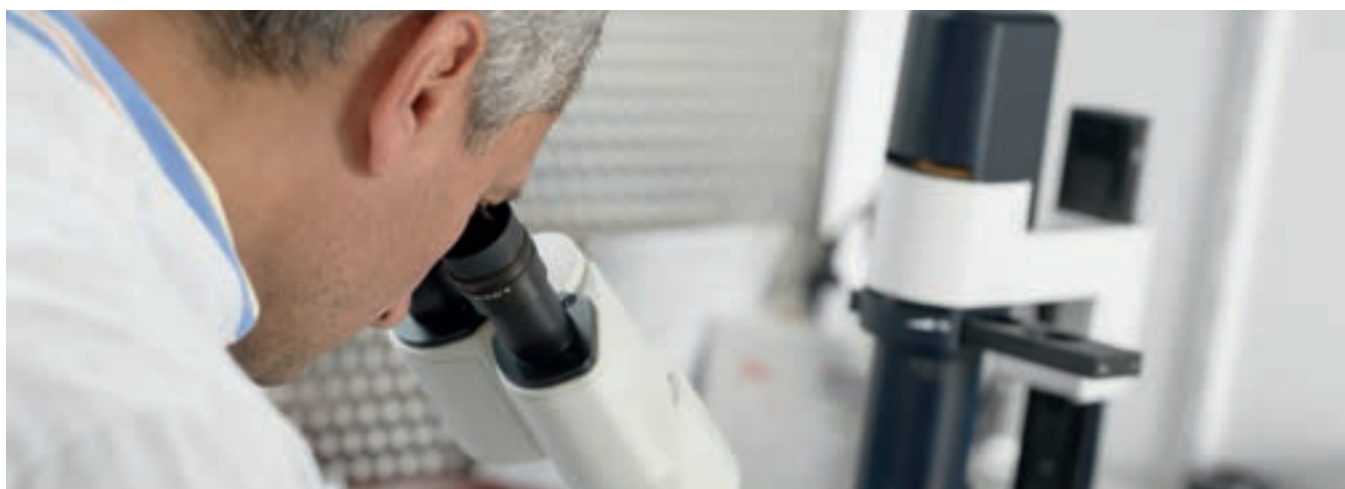
Η ΕΕ παρέχει χρηματοδότηση για την υποστήριξη των αποδοτικών και αποτελεσματικών ελέγχων στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ. Το ΕΕΣ εξέτασε ένα έργο στην Ισπανία που αφορούσε την **αγορά τΕΕΣάρων ελικοπτέρων** προοριζόμενων να χρησιμοποιηθούν κατά το 75 % του χρόνου λειτουργίας τους για την επιτήρηση και τον έλεγχο των εξωτερικών συνόρων. Ωστόσο, το ΕΕΣ διαπίστωσε ότι τα ελικόπτερα χρησιμοποιούνταν για τον σκοπό αυτό μόνο κατά το 25 % του χρόνου λειτουργίας τους. Αυτό σημαίνει ότι η ΕΕ θα έπρεπε να είχε καταβάλει μόνο το 25 % του κόστους των ελικοπτέρων και όχι το 75 % που κατέβαλε στην πραγματικότητα.

Στο πλαίσιο των συστημάτων ελέγχου για τις δαπάνες στον τομέα της έρευνας, πριν από την πληρωμή, η **Επιτροπή ελέγχει** τις εκθέσεις προόδου και τις δηλώσεις δαπανών των χρηματοδοτούμενων έργων. Το ΕΕΣ διαπίστωσε ότι η Επιτροπή δεν εφαρμόζει πάντοτε τις διαδικασίες της ομοιόμορφα, γεγονός που μπορεί να περιορίσει την αποδοτικότητα του προγράμματος και να αυξήσει τον διοικητικό φόρτο για τους δικαιούχους.

Οι συστάσεις μας

Το ΕΕΣ συνιστά στην Επιτροπή τα εξής:

- να παράσχει έγκαιρη, συνεπή και σαφή καθοδήγηση στους δικαιούχους και τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών σχετικά με τους κανόνες επιλεξιμότητας και τις ρυθμίσεις ελέγχου για τα νέα προγράμματα έρευνας της περιόδου 2014-2020 («Ορίζων 2020») και τις λοιπές εσωτερικές πολιτικές, και
- να μεριμνήσει ώστε οι ελεγκτικές της δραστηριότητες να λαμβάνουν περισσότερο υπόψη τους παράγοντες κινδύνου, εστιάζοντας στους δικαιούχους υψηλής επικινδυνότητας (παραδείγματος χάριν, μονάδες με λιγότερη εμπειρία στη χρηματοδότηση από την ΕΕ) και περιορίζοντας τον φόρτο των ελέγχων επί δικαιούχων χαμηλότερης επικινδυνότητας.

Ενδιαφέρεστε να μάθετε περισσότερα; Λεπτομερή πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τον έλεγχο του ΕΕΣ επί των δαπανών στον τομέα της έρευνας και των λοιπών εσωτερικών πολιτικών παρουσιάζονται στο κεφάλαιο 8 της ετήσιας έκθεσης σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ για το οικονομικό έτος 2013.

Διοικητικές και συναφείς δαπάνες 10,6 δισεκατομμύρια ευρώ

Ο έλεγχός μας

Οι διοικητικές και συναφείς δαπάνες καλύπτουν τις δαπάνες των θεσμικών και λοιπών οργάνων της ΕΕ. Πρόκειται για τις δαπάνες της Επιτροπής, του Κοινοβουλίου, της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Συμβουλίου, του Δικαστηρίου, του Ελεγκτικού Συνεδρίου, της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, της Επιτροπής των Περιφερειών, του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή και του Ευρωπαϊού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων.

Οι δαπάνες που αφορούν τους ανθρώπινους πόρους (μισθοί, επιδόματα και συντάξεις) αντιστοιχούν στο 60 % των δαπανών του τομέα αυτού. Το υπόλοιπο αντιστοιχεί στις δαπάνες που συνδέονται με τα κτίρια, τον εξοπλισμό, την ενέργεια, τις επικοινωνίες και την τεχνολογία των πληροφοριών.

Τα αποτελέσματα των ελέγχων του ΕΕΣ σχετικά με τους εκτελεστικούς οργανισμούς και τα λοιπά αποκεντρωμένα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναφέρονται σε ειδικές ετήσιες εκθέσεις, οι οποίες δημοσιεύονται χωριστά και συνοδεύονται από σύνοψη των αποτελεσμάτων.

Οι διαπιστώσεις μας

Διαπιστώθηκαν ουσιώδη σφάλματα;

Όχι

Εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος:

1,0 % (2012: 0,0 %)

Εξετασθέντα συστήματα ελέγχου:

Αποτελεσματικά

Με την εξέταση των περισσότερων συστημάτων ελέγχου δεν διαπιστώθηκαν σοβαρές αδυναμίες. Ωστόσο, το ΕΕΣ επισημαίνει τα επαναλαμβανόμενα σφάλματα στην καταβολή μισθών και επιδομάτων από την Επιτροπή και την ΕΥΕΔ, καθώς και τις αδυναμίες στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων στις αντιπροσωπείες της ΕΕ (που εφάρμοζε η ΕΥΕΔ).

Οι συστάσεις μας

Το ΕΕΣ συνιστά τα εξής:

- η Επιτροπή και ΕΥΕΔ πρέπει να λάβουν περαιτέρω μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν ότι τα στοιχεία στους φακέλους των υπαλλήλων που αφορούν μισθούς και επιδόματα είναι ενημερωμένα και
- η ΕΥΕΔ να παράσχει υποστήριξη και καθοδήγηση στις αντιπροσωπείες της ΕΕ όσον αφορά τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων.

Ενδιαφέρεστε να μάθετε περισσότερα; Λεπτομερή πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τον έλεγχο του ΕΕΣ επί των διοικητικών και συναφών δαπανών παρουσιάζονται στο κεφάλαιο 9 της ετήσιας έκθεσης σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ για το οικονομικό έτος 2013.

Ευρωπαϊκά Ταμεία Ανάπτυξης (ΕΤΑ)

2,6 δισεκατομμύρια ευρώ

Ο έλεγχός μας

Τα ΕΤΑ παρέχουν συνδρομή εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα της αναπτυξιακής συνεργασίας υπέρ των κρατών της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (ΑΚΕ), καθώς και υπέρ των υπερπόντιων χωρών και εδαφών (ΥΧΕ). Οι δαπάνες αποσκοπούν στη μείωση και, μακροπρόθεσμα, στην εξάλειψη της φτώχειας, καθώς και στην προαγωγή της βιώσιμης ανάπτυξης και της ένταξης των χωρών ΑΚΕ και των ΥΧΕ στην παγκόσμια οικονομία.

Τα ΕΤΑ χρηματοδοτούνται από τα κράτη μέλη και διέπονται από δικούς τους δημοσιονομικούς κανονισμούς, ενώ η διαχείρισή τους ασκείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκτός του πλαισίου του προϋπολογισμού της ΕΕ. Η εξωτερική βοήθεια που χρηματοδοτείται από τα ΕΤΑ υλοποιείται σε περιβάλλον υψηλού κινδύνου, ιδίως λόγω της γεωγραφικής διασποράς των δραστηριοτήτων, καθώς και των ισχνών θεσμικών και διοικητικών ικανοτήτων που διαθέτουν οι χώρες-εταίροι.

Οι διαπιστώσεις μας

Αξιοπιστία των λογαριασμών των ΕΤΑ

Οι λογαριασμοί του 2013 παρέχουν ακριβοδίκαιη εικόνα της οικονομικής κατάστασης των ΕΤΑ, των αποτελεσμάτων των πράξεών τους, των ταμειακών ροών τους και των μεταβολών του καθαρού ενεργητικού.

Διαπιστώθηκαν ουσιώδη σφάλματα στα έσοδα των ΕΤΑ;

Όχι

Διαπιστώθηκαν ουσιώδη σφάλματα στις αναλήψεις υποχρεώσεων των ΕΤΑ;

Όχι

Διαπιστώθηκαν ουσιώδη σφάλματα στις πληρωμές των ΕΤΑ;

Ναι

Εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος:

3,4 % (2012: 3,0 %)

Εξετασθέντα συστήματα ελέγχου:

Μερικώς αποτελεσματικά

Η μη συμμόρφωση με τους κανόνες σύναψης συμβάσεων συνέβαλε στο ήμισυ περίπου του εκτιμώμενου ποσοστού σφάλματος (βλέπε παράδειγμα). Άλλη σημαντική πηγή σφαλμάτων αποτελεί η απουσία δικαιολογητικών προς αιτιολόγηση των δαπανών.

Παράδειγμα: Μη συμμόρφωση του δικαιούχου με τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων

Το ΕΕΣ εξέτασε μια διαδικασία διαγωνισμού όσον αφορά την **προμήθεια εξοπλισμού ΤΠ για κέντρο πληροφόρησης επιχειρήσεων** που χρηματοδοτήθηκε στο πλαίσιο προγράμματος στήριξης πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων. Με τον έλεγχο αποκαλύφθηκε ότι η σύμβαση δεν ανατέθηκε στον προσφέροντα τη χαμηλότερη τιμή, μολονότι αυτό ήταν το κριτήριο ανάθεσης. Το σφάλμα δεν είχε εντοπιστεί από τον ελεγκτή που διενήργησε δημοσιονομικό έλεγχο επί του εν λόγω προγράμματος βάσει της σύμβασης-πλαισίου με την Επιτροπή.

Τα ETA χρησιμοποιούνται επίσης για την παροχή **δημοσιονομικής στήριξης**, ήτοι για άμεσες πληρωμές, υπό ορισμένους όρους, στον κρατικό προϋπολογισμό μιας αναπτυσσόμενης χώρας. Το ΕΕΣ εντόπισε σφάλματα σε πράξεις δημοσιονομικής στήριξης, στο πλαίσιο των οποίων είχε μετρηθεί λανθασμένα η πλήρωση των όρων και είχε χρησιμοποιηθεί λανθασμένη συναλλαγματική ισοτιμία για τη μετατροπή της δημοσιονομικής στήριξης σε τοπικό νόμισμα.

Η Γενική Διεύθυνση EuroreAid της Επιτροπής διαχειρίζεται την πλειονότητα των δαπανών του προϋπολογισμού της ΕΕ στον τομέα των εξωτερικών δράσεων και το σύνολο σχεδόν των δαπανών στο πλαίσιο των ETA. Τα εξετασθέντα συστήματα της EuroreAid αξιολογούνται ως μερικώς αποτελεσματικά. Ωστόσο, τον Μάιο του 2013, η EuroreAid ενέκρινε σχέδιο δράσης για την αντιμετώπιση των κύριων αδυναμιών που εντοπίστηκαν.

Οι συστάσεις μας

Το ΕΕΣ συνιστά στην Επιτροπή τα εξής:

- ο να ανακτά τους τόκους που αποφέρουν οι προχρηματοδοτήσεις,
- ο να αναθεωρήσει τον ποσοτικό προσδιορισμό του οφέλους των ελέγχων που πραγματοποιεί, και
- ο να αναφέρει την πρόοδο που σημειώνεται ως προς την υλοποίηση του σχεδίου δράσης για την αντιμετώπιση των αδυναμιών του συστήματος ελέγχου.

Ενδιαφέρεστε να μάθετε περισσότερα; Λεπτομερή πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τον έλεγχο του ΕΕΣ επί των Ευρωπαϊκών Ταμείων Ανάπτυξης παρουσιάζονται στην ετήσια έκθεση σχετικά με τις δραστηριότητες που χρηματοδοτήθηκαν από το όγδοο, ένατο και δέκατο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (ETA) για το οικονομικό έτος 2013.

Ο τρόπος προσέγγισης του ελέγχου εν συντομία

Οι γνώμες που περιλαμβάνονται στη δήλωση αξιοπιστίας του ΕΕΣ βασίζονται σε αντικειμενικά αποδεικτικά στοιχεία, προερχόμενα από ελεγκτικές δοκιμασίες που διενεργούνται σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα ελέγχου. Η σχετική διαδικασία παρουσιάζεται κατωτέρω.

Αξιοπιστία των λογαριασμών

Παρέχουν οι ετήσιοι λογαριασμοί της ΕΕ πλήρη και ακριβή πληροφοριακά στοιχεία;

Ο προϋπολογισμός της ΕΕ είναι πολύπλοκος. Κάθε χρόνο, οι γενικές διευθύνσεις της Επιτροπής προβαίνουν σε εκατοντάδες χιλιάδες λογιστικές εγγραφές, καταγράφοντας στοιχεία προερχόμενα από πολλές διαφορετικές πηγές (συμπεριλαμβανομένων των κρατών μελών). Το ΕΕΣ ελέγχει κατά πόσον οι λογιστικές διαδικασίες εφαρμόζονται δεόντως, καθώς και εάν τα λογιστικά δεδομένα που προκύπτουν είναι πλήρη, έχουν καταχωριστεί ορθά και παρουσιάζονται με τον κατάλληλο τρόπο.

- **Αξιολόγηση του λογιστικού συστήματος**, προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι αυτό αποτελεί την κατάλληλη βάση για την εξαγωγή αξιόπιστων δεδομένων (πλήρων και ακριβών).
- **Επαλήθευση των βασικών λογιστικών διαδικασιών**, προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι αυτές λειτουργούν ορθά.
- **Αναλυτικοί έλεγχοι των λογιστικών δεδομένων**, προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι αυτά παρουσιάζονται με συνέπεια και φαίνονται εύλογα.
- **Άμεσος έλεγχος δείγματος λογιστικών εγγραφών**, προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι η σχετική πράξη υπάρχει και έχει καταγραφεί επακριβώς.
- **Έλεγχος των οικονομικών καταστάσεων**, προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι παρέχουν ακριβοδίκαιη εικόνα της οικονομικής κατάστασης.

Κανονικότητα των πράξεων

Συμμορφώνονται με τους κανόνες που τις διέπουν οι πράξεις εσόδων και καταχωριζόμενων ως δαπάνες πληρωμών¹, στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί της ΕΕ;

Ο προϋπολογισμός της ΕΕ περιλαμβάνει εκατομμύρια πληρωμές σε δικαιούχους τόσο εντός ΕΕ όσο και στον υπόλοιπο κόσμο. Την ευθύνη για τη διαχείριση της πλειονότητας των εν λόγω δαπανών φέρουν τα κράτη μέλη. Το ΕΕΣ, προκειμένου να συγκεντρώνει τα αποδεικτικά στοιχεία που χρειάζεται, υποβάλλει σε άμεσες ελεγκτικές δοκιμασίες έσοδα και πληρωμές που καταχωρίζονται ως δαπάνες και αξιολογεί τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου τους.

- Με τη βοήθεια στατιστικών τεχνικών, **λαμβάνονται δείγματα πράξεων** από το σύνολο του προϋπολογισμού της ΕΕ και χρησιμοποιούνται ως βάση για τις λεπτομερείς ελεγκτικές δοκιμασίες στις οποίες προβαίνουν οι ελεγκτές του ΕΕΣ.
- **Οι πράξεις του δείγματος ελέγχονται λεπτομερώς**, συνήθως στις εγκαταστάσεις των τελικών αποδεκτών (π.χ. γεωργός, ερευνητικό ινστιτούτο, εταιρεία που εκτελεί έργα ή παρέχει υπηρεσίες μετά από δημόσιο διαγωνισμό), προκειμένου να συλλεγούν άμεσα στοιχεία τα οποία να αποδεικνύουν ότι το γεγονός στο οποίο βασίστηκε η πράξη «υπάρχει», έχει καταγραφεί ορθά και συμμορφώνεται με τους κανόνες που διέπουν την πραγματοποίηση των σχετικών πληρωμών.
- **Τα σφάλματα αναλύονται και ταξινομούνται** είτε ως προσδιορίσιμα ποσοτικά είτε ως μη προσδιορίσιμα ποσοτικά.
- **Ο αντίκτυπος των σφαλμάτων υπολογίζεται** μέσω αναγωγής των προσδιορίσιμων ποσοτικών σφαλμάτων στον αντίστοιχο πληθυσμό με τη μορφή του «πιθανότερου» ποσοστού σφάλματος (εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος).
- Το **εκτιμώμενο ποσοστό σφάλματος** συγκρίνεται με το όριο σημαντικότητας του 2 %, προκειμένου το ΕΕΣ να διαμορφώσει τη γνώμη του.
- **Αξιολογούνται ορισμένα συστήματα ελέγχου**, προκειμένου να προσδιοριστεί η αποτελεσματικότητά τους ως προς τη διασφάλιση της νομιμότητας και κανονικότητας των πράξεων που αυτά καλύπτουν.
- **Λαμβάνονται υπόψη και άλλα σχετικά πληροφοριακά στοιχεία**, όπως οι ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων και οι εκθέσεις άλλων εξωτερικών ελεγκτών.
- **Όλες οι διαπιστώσεις αποτελούν αντικείμενο συζήτησης** τόσο με τις εθνικές αρχές όσο και με την Επιτροπή, προκειμένου να εξασφαλίζεται η ορθότητα των πραγματικών περιστατικών.
- **Το ΕΕΣ εγκρίνει τις γνώμες του** βάσει των εργασιών του και των σχετικών αποτελεσμάτων.

1 Πληρωμές που καταχωρίζονται ως δαπάνες: ενδιάμεσες πληρωμές, τελικές πληρωμές και εκκαθαρίσεις προπληρωμών.

Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο και το έργο του

Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΕΣ) είναι το ανεξάρτητο **θεσμικό όργανο ελέγχου** της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εδρεύει στο Λουξεμβούργο και απασχολεί περί τους 900 υπαλλήλους, επαγγελματίες στον τομέα του ελέγχου και προσωπικό υποστήριξης, προερχόμενους από όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ. Από την ίδρυσή του το 1977, το ΕΕΣ επικεντρώνει την προσοχή του στη σημασία της δημοσιονομικής διαχείρισης της ΕΕ και συμβάλλει στη βελτίωσή της.

Οι εκθέσεις ελέγχου και οι γνώμες του ΕΕΣ συνιστούν ουσιώδους σημασίας στοιχείο στην **αλυσίδα της υποχρέωσης λογοδοσίας στο πλαίσιο της ΕΕ**. Το έργο μας χρησιμοποιείται προκειμένου να λογοδοτούν όσοι βαρύνονται με την ευθύνη διαχείρισης του προϋπολογισμού της ΕΕ, ιδίως στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας χορήγησης απαλλαγής. Πρόκειται κυρίως για την Επιτροπή, αλλά και για τα άλλα θεσμικά και λοιπά όργανα της ΕΕ. Στο πλαίσιο της επιμερισμένης διαχείρισης, σημαντικό ρόλο διαδραματίζουν επίσης τα κράτη μέλη.

Τα κύρια καθήκοντά μας είναι:

- **δημοσιονομικοί έλεγχοι και έλεγχοι συμμόρφωσης**, κυρίως με τη μορφή της δήλωσης αξιοπιστίας,
- **έλεγχοι επιδόσεων**, με αντικείμενο θέματα τα οποία επιλέγονται με σκοπό τη μεγιστοποίηση του αντικτύπου του έργου μας, και
- **γνώμες** σχετικά με κανονισμούς που αφορούν τη διαχείριση του προϋπολογισμού και άλλα σημαντικά ζητήματα.

Στόχος μας είναι η διαχείριση των **πόρων** μας κατά τρόπο ώστε να επιτυγχάνεται η κατάλληλη ισορροπία μεταξύ των διαφόρων δραστηριοτήτων μας, η επίτευξη έγκυρων αποτελεσμάτων και η επαρκής κάλυψη των διαφορετικών τομέων του προϋπολογισμού της ΕΕ.

Το έργο μας

Παράγουμε:

- ο **Ετήσιες εκθέσεις** σχετικά με τον προϋπολογισμό της ΕΕ και τα Ευρωπαϊκά Ταμεία Ανάπτυξης. Οι ετήσιες εκθέσεις περιλαμβάνουν κυρίως τις γνώμες και τα αποτελέσματα σχετικά με τη δήλωση αξιοπιστίας και δημοσιεύονται κάθε χρόνο τον Νοέμβριο.
- ο **Ειδικές ετήσιες εκθέσεις**, στις οποίες παρουσιάζονται οι γνώμες του ΕΕΣ που προκύπτουν κατόπιν των δημοσιονομικών ελέγχων του επί των διαφόρων οργανισμών και λοιπών οργάνων της ΕΕ. Το 2014 θα δημοσιευθούν 53 τέτοιες εκθέσεις.
- ο **Ειδικές εκθέσεις** σχετικά με επιλεγμένα θέματα, οι οποίες δημοσιεύονται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Καταρτίζονται κυρίως κατόπιν ελέγχων επιδόσεων. Το 2014 θα δημοσιευθούν περί τις 25 τέτοιες εκθέσεις.
- ο **Γνώμες**, οι οποίες χρησιμοποιούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατά την έγκριση νόμων και λοιπών αποφάσεων της ΕΕ που έχουν σημαντικές επιπτώσεις επί της δημοσιονομικής διαχείρισης. Το 2014 θα δημοσιευθούν 6 τέτοιες γνώμες.
- ο **Πανοραμικές επισκοπήσεις** σε επιλεγμένους τομείς πολιτικής της ΕΕ, με τις οποίες αναλύονται οι γενικότερες προκλήσεις και οι μακροπρόθεσμες τάσεις. Το 2014 θα δημοσιευθούν δύο τέτοιες επισκοπήσεις.
- ο **Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων**, η οποία παρέχει πληροφορίες και διαφωτιστικά στοιχεία σχετικά με τις δραστηριότητές μας κατά τη διάρκεια του έτους.

Το έργο μας συμβάλλει στην ευαισθητοποίηση και την αύξηση της διαφάνειας όσον αφορά τη δημοσιονομική διαχείριση της ΕΕ, παρέχοντας διασφάλιση σχετικά με την κατάσταση της διαχείρισης αυτής και διατυπώνοντας συστάσεις για περαιτέρω βελτίωση, πάντοτε προς όφελος **των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης**.

Πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τους ελέγχους του ΕΕΣ επί των εκτελεστικών και λοιπών αποκεντρωμένων οργανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης παρουσιάζονται στις αντίστοιχες ειδικές ετήσιες εκθέσεις για το οικονομικό έτος 2013, οι οποίες διατίθενται στον ιστότοπο του ΕΕΣ.

ΠΩΣ ΘΑ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΙΤΕ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΕ

Δωρεάν εκδόσεις:

- ένα αντίτυπο:
από το EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).
- περισσότερα από ένα αντίτυπα ή αφίσες/χάρτες:
από τις αντιπροσωπείες της Ευρωπαϊκής Ένωσης(http://ec.europa.eu/represent_el.htm),
από τα γραφεία εκπροσώπησης στις εκτός ΕΕ χώρες (http://eeas.europa.eu/delegations/index_el.htm),
επικοινωνώντας με την υπηρεσία Άμεση Ευρώπη (http://europa.eu/europedirect/index_el.htm) ή
καλώντας τον αριθμό 00 800 6 7 8 9 10 11 (δωρεάν τηλεφωνικός αριθμός από όλη την Ένωση) (*).

(*) Οι πληροφορίες παρέχονται δωρεάν, και οι κλήσεις είναι γενικώς δωρεάν (ενδέχεται όμως κάποιες κλήσεις που πραγματοποιούνται μέσω ορισμένων τηλεπικοινωνιακών φορέων ή από τηλεφωνικούς θαλάμους ή ξενοδοχεία να χρεώνονται).

Εκδόσεις επί πληρωμή:

- από το EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Συνδρομές επί πληρωμή:

- μέσω των εμπορικών αντιπροσώπων της Υπηρεσίας Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (http://publications.europa.eu/others/agents/index_el.htm).

Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο είναι το ανεξάρτητο θεσμικό όργανο εξωτερικού ελέγχου της ΕΕ, ο θεματοφύλακας των οικονομικών της ΕΕ

Στις ετήσιες εκθέσεις του σχετικά με τον προϋπολογισμό της ΕΕ και τα Ευρωπαϊκά Ταμεία Ανάπτυξης, το ΕΕΣ διατυπώνει γνώμη, ή άλλως δήλωση αξιοπιστίας, σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών, καθώς και σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Σκοπός της παρούσας δημοσίευσης είναι η συνολτική παρουσίαση των κύριων διαπιστώσεων και συμπερασμάτων. Το πλήρες κείμενο των εν λόγω εκθέσεων είναι διαθέσιμο στον ιστότοπο του ΕΕΣ και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Υπηρεσία Εκδόσεων

